

PIÁRFUTÁR

Tóth Bálint:

Fiamnak

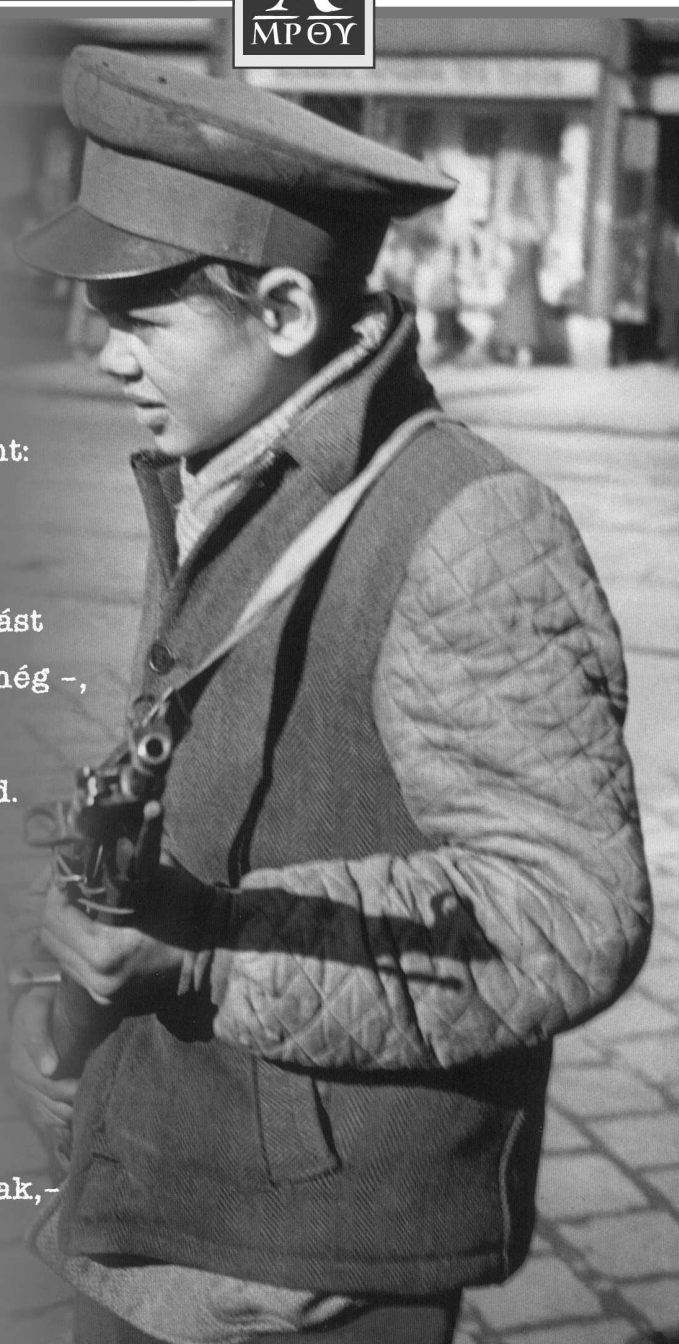
*„Durate, et vosmet rebus
Servate secundis.”*
Vergilius

Sem öröklét, sem gyémánt tudást
nem adhatok, boldogságot se békét,
s nem rejthetek el biztos menedékként:
gonosz ne lásson, s a gonoszt ne lásd.

Nem tudhatom, jobb kort vagy pusztulást
hoz majd jövőd, - én még élek, te élsz még -,
s ha férfiként érzed idők verését,
nem vigyázhatlak, hogy magad vigyázd.

De tudd: csábít, vagy taszít a jelen,
ellenállni sohsem reménytelen,
s bár bukjék, nyer az igaz gondolat.

A világ zsarnok? Te belül szabad vagy,
mit gondolj, írj, magad szabad magadnak, -
hát ezt hagyom rád: Soha fel ne add!

A SZEPI Press jelenti

Októberi kategóriát 27-én osztanak gimnáziumunkban. Az őszi szünet október 30. és november 3. között lesz. Szünet utáni első tanítási nap: november 6.

November 10-én szülői fogadóórát tart iskolánk tanári kara. Erre bejelentkezni november 6-tól lehet a szokásos rend szerint.

Ebben a tanévben – az eddigiektől eltérően – ősszel kerül megrendezésre végzős diákjaink szalagavató bálja. A Karolina Iskolával közösen rendezendő bál november 16-án lesz a piarista gimnázium tornacsarnokában.

Apiarista iskola aulájában november 10-ig látható az *Szegedi '56: lencsevégén* című fotókiállítás.

Minden szerdán este 19.15-től ifjúsági szentmise a szegedi piarista templomban. Mindenkit szeretettel várunk!

Farkas László

Nagy út előtt

Azoknak az egyetemi barátainak, akik igaz, becsületes akarással akarják a jobbat

Hát kezdjük most már azt az éneket, Mely annyi éve lapul a szájon! Zendüljön a tépett, bűvő táj felett, És most már harsány indulóvá váljon!

Tíz év mocskától tisztuló korunk
Fiatal szívek dobbanását várja,
Nincs visszaút! Az ember beleunt
Immár az aljas, gyáva hallgatásba.

Fiúkat küldtek süppedő tanyák,
Nyomára lelni egy igaz mesének,
Komor parasztok ráncos homlokát
Idézzetik, ha holnapról beszélnek.

Nagy gond a gondunk, drága társaim,
De százszor nagyobb nála az imádat
E nép iránt, mely szánt-vet odakint,
S nem mondhatta országát hazának.

A börtöncellák és a temetők,
Némává tiprott, nagy szívek üzennek,
Hogy gyúrjuk mássá, jobba a jövőt,
Ne higgyünk szűk és abrocsos fejeknek!

Öleld át rengő, roppant századunk!
Hogy honnan küldtek, soha ne feledd el,
S haladj az úton, melynek indultunk,
Bátor lélekkel s éber értelemmel!

(Elhangzott a szegedi egyetemek hallgatóinak nagygyűlésén, 1956. október 16-án.)

(R)evolúció

Néhány nap múlva több ország vezetője is eljön Magyarországra az '56-os forradalmat megünnepelni. Nem kétséges, mindenki ránk figyel, csak egy kicsit késő van már az ünnepeléshez, azt hiszem. Olyan országok vezetői, vagy azoknak a képviselői állnak/álltak a Kossuth téren, akiknek ötven évvel ezelőtt kellett volna segítséget nyújtani. Nem pedig ma, fél évszázaddal később, tetszelegni a magyar napfényben: mi eljöttünk. Nem kell. Nem is kértük. Egyszerűen csak itt vannak, mert együtt kell velük emlékeznünk. De vajon ők tudják, mire kell gondolni, mikor egy 56-os verset hallgatnak, vagy egy 56-os műsort néznek? Mi jut az eszükbe?

„Talán mégis el kellett volna jönni, és nem hagyni azt, hogy a szovjetek leverjék őket.” „Mit keresek én itt? Ja, hogy ez egy forradalom volt, akkor persze, jöttünk volna mi hamarabb is, csak felment a benzín ára!” Nem tudom másképp elképzelni. Nagy csinnadrattát rendezünk – persze rengeteg pénzért – miközben nem hiszem, hogy valaki komolyan tisztában van azzal, mi is történt. De mi sem. Sok ember a mai napig nem tud mit mondani a történeletről. Tud róla, hallott a megmozdulásokról, de semmi egyéb. Üres az agyának ez a szeglete, és csak a felületes dolgokat tárolja el. És nem kell csodálkozni ezen. 1990-ig azt tanították a ma már felnőtt korosztálynak, hogy ellenforradalom volt. A szovjetek megvédték a hazát, mi pedig örülünk, hogy élünk, hogy itt vagyunk. Ez alakult ki a közvéleményben. Ma már hitelesebb megközelítéseket hallhatunk az akkor történt megmozdulásokról. Hiszen az emberek bátran el merik mondani, mi történt akkor. Mert még él nagyon sok olyan ember, akit érintett '56, és érezte a változás szelét.

Ma, ötven évvel később, mindenki úgy gondolkodik a történelemlről, ahogy az neki tetszik. Így tehát nem hiába volt március tizenöt és október huszonhárom.

Ma, ötven évvel később, mindenki úgy gondolkodik a történelemlről, ahogy az neki tetszik. Így tehát nem hiába volt március tizenöt és október huszonhárom.

Eddig jutottunk. Ötven éve már? Valami furcsa érzése támadt a magyarságnak: nem jól mennek a dolgok. És bár az állam vezetői a nép javát akarták, a nép nem adta. A történetet nagyjából ismerjük. Ötvenhatnak irodalma van. Nemcsak szép, de hasznos is. Mégsem használatos eléggé. Kellene pedig, talán könnyebben értenénk. Hogy mi történik. Mert valami azért most sincs rendben ötvenhat. Lassan ellenemre van a forradalom. Mit is gondoljak? És mit is gondol ez az ország? Ötvenhatról. Magáról. Örökségéről. Kótyavetyéről. Ebek harmincadjáról.

Tulajdonképpen miért gondoljak bármit is? Hogy valakik biztosan leköpjön érte? Miért keresném a bajt? Jobb a békeség... Különben is: az ünnep a szívekben van. Az emlékezés személyes dolog. Testre szabott. Ki-ki ötvenhatja, privát forradalma. Ez egy jó álláspont mos-

tanság. És akkor végre én is csóválhatom a fejem, hogy mit marakodik a közélet. Meg már a magánélet is. Borzasztó állapotok vannak. Enje no!

Ötven éve a diákok épp Szegeden alpították meg érdekvédelmi szervezetüket. Na ja: voltak érdekeik. Amiket védeni kellett. Született akkor egy vers azoknak a fiataloknak, „*akik igaz, becsületes akarással akarják a jobbat*”.

Akarhatnánk mi is. Ha akarhatnánk. Hogy végre legyen már egy értelmű ez az ötvenhat. Hogy az igen igen, a nem nem legyen. Hogy az utánunk jövőknek igaz mesét mesélhessünk. Hogy egy ötvenhatunk lehessen. Hogy a következő ötven év múltán is egymás szemébe nézhessünk. Hogy az áldozat felett könnyet ne ejthessen a hóhér.

Mert ne legyen kétséges: utódaink számon kérik rajtunk a jelent...

Török Tibor
főszerkesztő

Mészáros Ferenc
szerkesztő

1956 humora

- Mi a szabadság?

- Szabad országban szabad ember azt tesz, amit szabad.

Egy tanári kirándulás margójára

Vége elmegyünk újra együtt! Idő egy kis kikapcsolódásra, gondtalan, fel szabadult együttlétre, beszélgetésre, jókedvre, nevetésre, a „másikra-egy-kicsit jobban-odafigyelésre”, „az-egymás-mellett-általában-elrohanás helyett”.

Úton Veszprémbe

Akárcsak tavaly, most is voltak, akik mindenkire gondoltak: Piroska újra meglepett minket pogácsájával, és előkerült az is, ami még a kosárban szokott lenni, ha az ember hosszú útra indul.

Kerekedik a hangulat.

Veszprém

Sárga éjszakai fények. Telihold. Séta az óvárosban. Kilátás Szent István és Gizella mellől. Lábaik elé telepedünk: elkészül az első csoportkép.

„Hol vagy István király,
Téged magyar kíván...” – énekeljük a buszon.

Hol vagytok többiek? Hiányzik a hangotok! Rájöttem, hogy érdemes visszatérni a már régebben látogatott helyekre is. Megint más arcát mutatta Veszprém, megint tanultam valamit. Talán ez a mi befogadóképességünkön, figyelmünkön, szerencsés esetben egyre bölcsebb látásmódunkon is múlik.

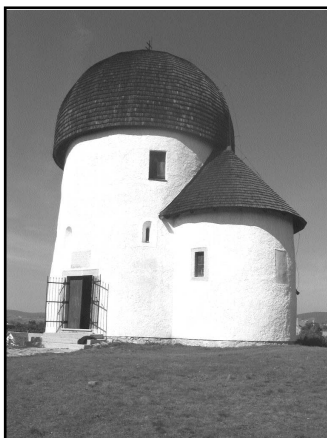
Csopak, Dobó-csárda

Elcsigázva, korgó gyomorral a séta után a frissen sült sajtos pogácsa gyorsan eltűnik a kosarakból. Borkóstoló. Házigazdánk lelkesen ismerteti a borokat, több tucat apró történettel megfűszerezve mondandóját. Próbálok elfogadni, hogy először szellemi táplálékban kell részesüljek. No, de a finom vacsora sem késik már sokat.

Veszprém, Davidicum

Egy kis nosztalgia: utoljára talán gimnazista koromban aludtam tizedmagammal egy hálóban. Mindenféle előre bejelentett horkolás ellenére jól aludt a társaság.

Reggeli verőfényes napsütés: gyerünk fel a templomdombra! Zsonglorködjünk gesztenyével! ...Hát ezt még gyakorolni kell. A korábban kelők bejárhatták még fényes nappal is Veszprém utcáit, mások reggeli után néztek. Más a társalgóban levő zongorával próbálkozott, aztán hamar rájött, hogy ezt talán nem kéne erőltetni. Voltak, akik a napilapokat bújták friss híreket böngészve. Láttam olyat is, aki vad elszánt-sággal szabadította ki a valaha jobb sorsa szánt szentjeinket a borostyán fogságából, lázasan próbálva felismerni a csonkokat.

Óskü – kerektemplom

Irány Tihany

Bennem nagy a várakozás: utoljára tizenévesen jártam az apátságban.

A buszon Marci édes szagos szőlőjét dézsmáljuk. Őszi ízek, illatok. Köszönjük.

Tihany

Szembesülünk I. András korával, az apátság történetével, működésével. A modern technika is segíti tájékozódásunkat az időben és térben. Egy kiállítás utolsó királyunk utolsó szomorú időszakát is felidézi. Borsos Miklós művészete előtt meghajlunk.

A zavarosnak tűnő történelmi szálak, adatok újra összerendeződnek bennem. Egyre több információs táblát van türelmem végigolvasni.

Magunkba szívjuk a kor szagát, próbáljuk elolvasni régi pénzérmék feliratait, megcsodáljuk régi pásztorfaragásaink motívumait. És még ezernyi benyomás, ami megérinthet. Kellene még egy kis idő...

Még egy utolsó pillantás a Balatonra, a távoli vitorlásokra...

Egy kis álmodozás egy forró cappuccino mellett: milyen jó is lenne valamelyiknek a fedélzetén lenni...

Óskü

...fél óra múlva már gyönyörűen szól az Alleluja az Árpád-kori kerektemplomból. Lélegzetelállító. Torokszorító.

Friss diót törünk, elfelezzük, keserű héjától megfosztva ropogatjuk. Van idő csak úgy lenni. Mint amikor a gyerek pillangókat kerget, szöcskéket fogdos, és észre sem veszi, hogy rásötétedik. Pillanatok csak, melyek mégis szorosabbra kötik a szálakat köztünk. Örülök, hogy itt VAGYOK.

Székesfehérvár

Mit adhat még a királyi város? Hát mindenekelett ebédet...

Egy panelrengteteg között megbúvó skanzenbe érkezünk, ahol éppen nagy örömeinkre vásár is van. Kiváló kézműveseink munkáit csodáljuk. Vásárfiát veszünk gyermekeinknek, az ott-hon maradónak, akik tartják a frontot, míg mi élvezzük a szabadságot.

Majd séta az óvárosban: újabb impulzus, hogy utánaolvassak egy-két dolognak otthon. Egy kis nyugalom, csend, önmagunkba fordulás a templomokban. Ima. Öröm és erő, ha tudsz kérni. Segítségkérés egy elhatározásodban.

ba fordulás a templomokban. Ima. Öröm és erő, ha tudsz kérni. Segítségkérés egy elhatározásodban.

Hazafelé

pedig „száll az énekszó”...

Így gyorsabban telnek a kilométerek az autópályán. Szegedig.

Jó megérkezni is.

Vár a család...

Beszélgető szobor – ámuló tanárok

Nemes Zsuzsanna

Fejezetek a szegedi kegyes oskola történetéből

1919

Február 2. Ady-gyászünnepélyt tartott az Önképzőkör, az öregdiák Juhász Gyula mondott beszédet.

Február 10-23. A VIII. osztály kivételével szénhiány miatt szüneteltették a tanítást.

Április 16. A Közoktatásügyi Népbiztosság rendelete alapján a tanévet azonnal bezárták, kiosztották a bizonyítványokat. A rendelkezést egy szegedi tanuló küldöttség hozta el Budapestről. 71 tanuló a Közoktatásügyi Népbiztosság rendelete értelmében érettségi bizonyítványt kapott. Ezt a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium megsemmisítette, és decemberben érettségire utasította őket. Decemberben 65 fő érettségizett le.

Április 20. Francia csapatok szállták meg az intézményt június 30-ig. A bútorzatban jelentékeny kár (150 000 korona) keletkezett. Eltűzelték a katonák.

Szeptember 4. Az épületből kivonultak a francia csapatok.

November 6-8. Ideiglenes szénszünetet tartottak.

November 13. Az összevont VII-VIII. osztály kivételével az alsóbb évfolyamoknak ezután külön téli órarend szerint hetente kétszer, délután volt tanítás.

Január 19-től február 4-ig Csak a VII. és VIII. osztály járhatott iskolába.

Február 5-15. Spanyolnátha miatt szünetelt minden osztályban a tanítás.

Február 16-tól március 7-ig Ismét szénszünet volt.

1920

Január 25. Az évezredes haza feldarabolása miatt gyászünnepélyt tartott az Önképzőkör.

November 14. A trianoni békeszerződés becikkelyezését követő napon gyászgyűlést tartott az Önképzőkör.

November 17. A piarista iskola fűtött termeit vette igénybe 11-14 óra között a leánygimnázium és az állami főgimnázium. Összevont órarend szerint 40 perces órákban folyt a tanítás március 19-ig, a húsvéti szünidő kezdetéig.

December 8. Megalakult 84 taggal az iskolában a Mária

Kongregáció (tagjai csak felsős diákok voltak, akik jellemes férfiúság alapjának, a valóságosság - pl. Boldogságos Szűz tisztelete, piarista iskolák hagyományainak ápolása, havi gyónás, 2-3 hetenként gyűlés, vallásos irodalom felolvasása, beszédek tartása, azaz a pietas - erősítésével) intelligens, öntudatos keresztényekké akartak válni.

1921

Február 4. Glattfelder Gyula csanádi püspök meglátogatta az iskolát.

Május 4. A 200 éves jubileumra megérkezett Szinger Kornél rendfőnök, Schütz Antal, Bíró Imre, Sík Sándor, Révai József, Simonides István, Ohmacht Nándor és Kiss Márton, Ocskó Lajos.

Május 5. A szerzetesrend háromszáz éves, a szegedi tanítás megkezdésének 200. évfordulójára szerveztek ünnepséget. A belvárosi templomban volt az ünnepi szentmise, amelyen Sümegi Gyula piarista vezette a gimnázium énekkarát. A Templom téren Öveges József mondott ünnepi beszédet a diákok előtt. A színház adott helyet az emlékünnepek. Az Önképzőkör előadását Szilágyi Aladár színművész tanította be, a tornacsapatot Pesti Lajos tornatanár irányította. A meghívót Dorogi Imre rajztanár készítette. Az állami küldöttség jelentős vezetője volt Vass József vallás- és közoktatásügyi miniszter, Teleki Pál, Aigner Károly főispán, Somogyi Szilveszter. A Dugonics Társaság ünnepi ülésén Sík Sándor erre az alkalomra készítette a

Sík Sándor: Fiúk

Sarumegoldó templomi tisztelet
Halk himnuszával félve köszöntelek,
Isten tövén költ kis-világok:
Fürge fiúk, eleven virágok.
Már az apák, lássátok megarattak
És letették a megrozsdált kaszát.
Munkájukon nem érett Istenáldás,
Barázdájukból nem sarjadt kenyér.
A zsellérföldön rosszul forgolódtak,
Mételyes kézzel vonták az ekét:
Vétkek üszögje vert ki a kalászon,
És nem fakadt szem puffadt szárain.
Rossz munka volt. S míg sírván emlegették
A régi szép fehér magyar cipőt,
Hét-szűk-időben nagy-dohogva nyelték
A méregbélű idegen karajt.
És jött a jég és jöttek zúzmarák,
Földindulások és halottas évek:
És áll a tarlott, elcsigált telek
És vár: lélekre, karra és ekére.
És ülnek, ülnek a rokkant apák,
Sovány pipával, rozzant ház tövében:
Fáradt szemükben a ti arcotok,
Égett szívükben a ti kacagástok.
Tirátok néznek, éledő virágok,
Hogy mozduljatok és feseljétek,
Túzi pipacsok, szúzi margaréták,
Lobogjatok és fehérekedjétek:
Hogy a magyar föld új tövet csirázzon,
És új tavaszt etessen emléjén,
S az ő barázdán mélyebbről fakadjon
Nemesebb bűn és emberebb erény.
Egy lüktető, nagy, nyugtalan dal árad:
Halljátok ég-föld egy-sugallatát?
A kintzött föld imádkozik felétek
S az önmaguktól megcsömölt apák.
S akinek bennünk kedve oly kevés telt,
Isten szeme is rajtatok virraszt:
Fiúk, köszöntöm boldog áhíthatál
A tűzszemű tavaszt!
Sarumegoldó templomi tisztelet
Halk himnuszával félve köszöntelek,
Isten tövén költ kis-világok,
Fürge fiúk, eleven virágok.

Fiúk című verse mellett több alkotást olvasott fel.

Május 25. Szeged szabad királyi város alapítványt létesített a szegedi rendház tagjainak külföldi tanulmányokkal való továbbképzésének előmozdítására és a 200 éves történet megíratására.

Június 19. Az Önképzőkör Magyar Jövő ünnepélllyel egybekötött zárógyűlést rendezett.

Szeptember 5. Elkezdődött a rendes tanítás. A kolozsvári tudományegyetem Szegedre költözése következtében a 700 fős piarista diákság mellé költözött a 270 fős állami főgimnázium tanuló ifjúsága. Felváltva délelőtt 8-1 között, ill. 2-6 óráig napi 40 perces órákban 5 tantárgyat tanítottak. Kivétel a VII. és a VIII. osztály órarendje volt.

Károlyi Attila

KALAZANCI SZEGEDI MAGVETŐI

... Kétszáz év alatt százezernél több, gyémántnál is drágább kincset, halhatatlan gyermeki lelket bányásztak elő az ősi épületben, és csiszoltak átlátszóvá, ragyogóvá, hogy talpig férfiai legyenek Magyarországnak s majdan a polgári mennyországnak. Az első célt megvalósították azáltal, hogy közölték velük a tudás kincseit és hazaszeretetre, jellemességre nevelték őket, a másikat biztosították a vallásos oktatással... Ámde a tanító, aki csak ismereteket közöl: mesterember; aki jellemeiket nevel: művész. A piarista atyák művészek voltak. Sokra becsülték az értelem művelését, de sohasem hitték, hogy ez egymaga elegendő az erkölcsi műveltség biztosítására. A kiművelt értelem csak tolvajlámás, mely a bűnök és az érzéki vágyak útjainak megvilágosítására is felhasználható. A tudomány csak akkor áldásos, ha a lélek és a jellem művelése lesz az ellensúly: a szép lélek, tiszta erkölcs, harmonikus élet, ez az igazi remekmű... És neveltek lelkeket, amelyek voltak, mint a damaszku-szi penge, edzettek, ellenállhatatlanul keresztülhatolók minden akadályon és azért mégsem ridegek, hanem gyöngéd, lágy csendesűek... Piuszok voltak a szó legnemesebb értelmében, kik tudtak mosolyogni, örülni és emellett testük, lelkük legparányibb atomáig hungarusok... Fiúk! ... Tanuljátok meg példájukból, hogy bármely hivatalban egész lelkünk befektetésével isteni munkát kell végeznünk, és ha néha kenyér helyett köveket kapunk, örüljünk: aki rejtekben is lát, megfizet nekünk! Szeressétek a földet, örüljétek a dalnak, napsugárnak, de sohasem feledjétek, hogy e világ csak halovány árnya igazi hazánknak!

(Részlet a 200 éves jubileum ünnepi beszédéből.
Elmondta Öveges József piarista - 1921. május 5.)

1956 humora

Farkas Mihály Recskre látogat.
- Maga miért van itt? - kérdi a politikai rabot.
- Mert nem engednek haza.

A forradalmi szikra: MEFESZ

Ezerkilencszázötvenhat októberének első napjaiban Kiss Tamás, Lejtényi András, Tóth Imre és Aszalós János hallgatók a Szegedi Tudományegyetem diákklubjában beszélgettek a Dolgozó Ifjúság Szövetsége (DISZ) helyett megalakításra váró egyetemi érdekképviseleti szervezet létrehozásáról.

Az erjedés megindult. Október 16-án egy, a Bölcsészkar nagyelőadójába összehívott, szokásos „fejtágitó” gyűlés váratlanul spontán nagygyűléssé alakult át, amikor Kiss és Lejtényi az ülés kezdetén az üresen álló elnöki asztalhoz állva elmondták a többieknek elkép-

zelésüket egy új és valóban alulról építkező szervezetről. A jelenlevő több mint ezer fős tömeg ekkor a forradalmi hangulatban megegyezett, hogy megalapítják saját, független szervezetüket a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetségét (MEFESZ) és, hogy négy nap múlva újra találkoznak. Addig minden szegedi intézményben megválasztják a szervezet kari képviselőit. A hír futótűzszerűen terjedt az egész országban, egyetemről-egyetemre.

„A szövetség célja, hogy az egyetemokről és főiskolákról kikerülő ifjúság, mely a nemzet agyát van hivatva képviselni, ne közönyös passzív tömeg, ne gyáva, gerinctelen és önző réteg legyen, hanem népéért, hazájáért, boldogabb jövőnkért harcoló bátor, lelkes sereg. Ne riadjon vissza az igaz szó kimondásától, hanem képzettségével, tudásával, tehetségével népünket, hazánkat szolgálja.” (A MEFESZ célja. Elfogadta 1956. október 20-i nagygyűlés)

Egy héttel később Perbírót a megalakuló városi Forradalmi Nemzeti Bizottság elnökévé választották. Az ülésen részt vett és a diákok mellett felszólalt Baróti Dezső az egyetem rektora és Fodor Gábor akadémikus is. (Az 1957-es megtorlás során Perbírót életfogytiglanra, Barótit egy év börtönre ítélték.) Az alakulásra támogató táviratok érkeztek a Budapesti Agrártudományi Egyetemről, a Műszaki Egyetemről és a Mezőgazdasági Gépészmérnöki Főiskoláról. A gyűlésen először a szerve-

Lejtényi András (áll) ismerteti a szervezeti szabályzat tervezett szövegét. Az elnökségi asztal közepén Perbíró József professzor, tőle jobbra Kiss Tamás.

A MEFESZ-t formálisan október 20-án megalakító nagygyűlésre a Magyar Rádió munkatársai is megérkeztek. Az általuk készített több órás hangfelvétel megőrizte az esemény átívelt hangulatát. Az ülés levezető elnöki tisztré a kedvelt professzort, Perbíró Józsefet hívták meg. A megfontoltságáról és emberszeretetről ismert professzor a MEFESZ alakuló ülésével kapcsolódott be a forrongó közéletbe.

„Elvileg egyetértek, de vigyázni kell, nehogy az egyetemi stricik hangulata átmenjen kommunista és szovjetellenes támadásá.” (Marosán György az MDP Politikai Bizottság tagja, miniszterelnök-helyettes így reagált írásban a diákok mozgolódásáról őt tájékoztató pártmunkás feljegyzésére)

emberek – diákok és városlakók egyaránt.

Az ülés végén abban állapodtak meg, hogy nyakukba veszik az országot, és ki-ki felkeres egy-egy felsőoktatási intézményt a szervezet megalakulásának hírével és a követelésekkel. Kiss Tamás így érkezett az október 22-i műegyetemi diáknagygyűlésre. E gyűlésen kimondták a műegyetemisták, hogy csatlakoznak a szegedi hallgatók követeléseire és ők is megalakítják a MEFESZ-t.

A MEFESZ-nek elévülhetetlen érdemei voltak abban, hogy az 1956. október 16-23. közötti napokban az egyetemi ifjúság forradalmi erőként lépett fel, és lett a forradalom és szabadságharc motorja. A szegedi hallgatók követelése így váltak a forradalom jelszavaivá.

Jancsák Csaba
a Szegedi Tudományegyetem oktatója

Egy forradalmár diák: KISS TAMÁS

A Balatonedericsen született fiatalember 1953-ban érettségizett és villamosmérnök szakon szerzett volna továbbtanulni, de a kor felvételi rendszerére jellemző módon, értelmiségi származása folytán ez nem sikerült. 1954-ben a szegedi Természettudományi Karra nyert felvételt matematika-fizika szakra, majd az első évfolyam végén átjelentkezett a Jogi Karra. Kiss Tamás 1956 kora őszén három barátjával egy független egyetemi diákszervezet (a MEFESZ) megalapítását kezdeményezte. Kiss e szervezet, tehát a világháborút követő első szabadon választott, alulról építkező, országos diákszövetség alapítója-vezetője volt. Kiss 1957-ben elfogták. 1958. január 14-én „államrend megdöntésére irányuló szervezkedés kezdeményezése, vezetése” miatt nyolcévi börtönbüntetésre ítélték. Szabadulása után levelező tagozaton elvégezte a jogi kart. Kiss Tamás ma Balassagyarmaton él. A szegedi HÖK „Hallgatói Mozgalomért” emlékéremmel tüntette ki 2001-ben. Két évvel ezelőtt a szegedi piarista gimnáziumban tartott előadást (képünkön) az iskola október 23-i megemlékezésén.

1956 humora

Rákosi és Gerő autóval mennek a Duna-parton, és a kocsiban beszélgetnek a parasztokról és a munkásokról. Azt mondja Rákosi: - Te Ernő, valami olyat kellene csinálni, aminek örülnének az emberek, és jó is lenne a népnek. Megszólal erre a sofőr: - Elvtársak, hajtsak a Dunába...?

Piaristák 56-ban

A magyar piaristák 1956-ban csak két gimnáziumot tartottak fenn, Budapesten és Kecskeméten. A kommunista irányítás alá kerül államhatalom ugyanis 1948-ban az összes egyházi iskolát államosította, így a piarista rend tíz gimnáziumát is. (Egyébként ugyanez történt Romániában és Csehszlovákiában is, ami nem véletlen, hanem arra utal, hogy a térséget meghatározó döntések jó része Moszkvában született.) A szerzetesek üldözésének következő lépése az volt, hogy 1950 nyarán az Államvédelmi Hatóság (ÁVH) számos magyarországi kolostor, köztük öt piarista rendház tagjait deportáltatta. A szegedieket például június 10-én éjjel a váci püspöki palotába szállították. Eközben azonban folytak az egyház és állam közti tárgyalások, és végül az 1950 szeptemberében megkötött egyezmény lehetővé tette, hogy nyolc katolikus gimnázium, köztük kettő piarista mégis megmaradjon. A két rendházban, Budapesten és Kecskeméten azonban a több mint 230 magyar piaristából csak 90-en taníthattak, a többiek egyházmegyes papként, állami tanárként, gyári munkásként helyezkedtek el. A diktatúra alatti évtizedek örök problémája volt, hogy egy-egy tanári hely megüresedése esetén ki kerülhet be közülük a „rendi keretbe”.

A piaristák végig egyfajta kettősséggel élték át a kommunizmus éveit. Egyrészt természetesen szívből kívánták a diktatúra bukását, másrészt azonban nem akarták kockáztatni az állam által is elismert két iskolájuk fennmaradását. Ezért 1956 őszén leginkább a kereten kívüli piaristák vetették bele magukat az eseményekbe. A börtönből kiszabadult Bulányi György például különböző terve-

zetekkel bombázta Sík Sándor tartományfőnököt, amelyekben az egyházi iskolák, az iskolai hitoktatás és a cserkészet visszaállítását tervezte.

A rendházak azonban akaraton kívül is részei lettek az eseményeknek. A budapestiek már október 23-án a forradalom színhelyévé váltak, hiszen a forradalmárok a Múzeum utcára

néző gimnáziumi termekből is tűz alá vették a Rádiót, majd pedig ott gyűjtötték össze az ostrom során elfogott ávosokat. Kecskeméten viszont az okozott izgalmat, hogy október 30-án egy szovjet tank tűz alá vette a templom tornyát, mert felkelőket sejtett a rendházban. A piaristák diákjaik biztonságát is féltették, elsősorban Kecskeméten, ahol a gyerekek a harcok alatt is a diákotthonban maradtak. (Budapesten hetekig nem volt tanítás.) Kecskeméten került sor a forradalommal kapcsolatos fegyelmi ügyre is: 1957 márciusában röpcédulaterjesztésért két elsős gimnazista fiút végleg, harmat pedig a tanév végéig elkellett távolítani az iskolából.

A piaristák azonban lelkesebben használták ki azokat a lehetőségeket, amelyeket a forradalmi helyzet az oktatás terén teremtett: Kecskeméten szinte erőn felül vettek részt az újból megindult iskolai hitoktatásban, és mindkét iskolá-

Sík Sándor: Egy fiú fekszik

Egy fiú fekszik tövében a Falnak.
Akiiket legépfegyvereznek, többnyire meg is halnak.

Egy fiú fekszik, pirosan csorog a vére
A senki-földje járda fekete kövére.

A fiú fekszik, vére már nem is veres,
Már megaludt, már nem is emberes.

A fiú arccal fölfelé fekszik.

Elúszik fölötte egy felhő és azt mondja:
„Ki lesz, aki megmenekszik?”

A fiú fekszik, nem mernek sóhajtani körül a házak

Elmegy mellette egy patkány és azt mondja:
„Gyalázat”.
(1956)

ban gyorsan megszüntették az oroszitanítást is, hogy helyette németül, angolul és franciául tanítsanak. Sajnos azonban ezek az újítások csak az 1956/1957-es tanév végéig tartottak.

Mindezekről számos dokumentum maradt fenn a Magyar Piarista Rendtartomány Központi Levéltárában, amelyeket az idei évforduló

alkalmából egy honlapon is összegyűjtöttem. Itt olvashatók például a tartományfőnökségre 1956 utolsó hónapjaiban érkezett beszámolók és jelentések, de azon levelek fogalmazványai is, amelyekben Sík Sándor tartományfőnök értesítette külföldi rendtársait a magyarországi helyzetről. A piaristák közül többen megírták visszaemlékezéseiket is, például a kecskeméti közlő Fazekas József diákotthoni igazgató, a budapestiek közül pedig Kovács Mihály, aki fizikai szertárat védve a harcok közvetlen szemtanúja volt. A levéltár megőrzött néhány egykorú följegyzést is, például azt a soha meg nem jelent verset, amelyet Sík Sándor írt egy elesett fiatal felkelőről.

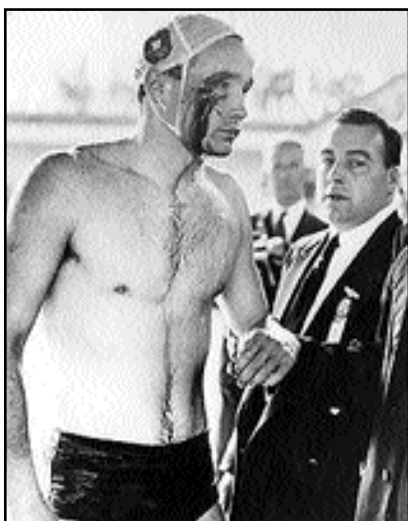
Koltai András
A Magyar Piarista Rendtartomány
Központi Levéltára levéltárosa

Bővebben: <http://archivum.piar.hu/>

KOVÁTS JÓZSEF– 1926. augusztus 30-án született. A szegedi piarista gimnázium tanulója lett, osztályfőnöke Lénárd Ödön piarista volt. 1944-ben érettségizett. 1946-ban beiratkozott a szegedi egyetem orvoskarára. Apját internálták, majd három évre háborús bűnösneként bebörtönözték. Kováts József a Magyar Szabadság Párt aktivistájaként 1947-től megfigyelték. Részt vett a fakultatív hittanoktatás bejelentése miatt kitört tüntetésekből, júniusban őrizetbe vették, az Andrassy út 60-ba került, majd izgatás vádjával négy év börtönre ítélték. 1951-től kétéves munkás egy állami gazdaságban, pénzügyi és gazdasági ismereteket tanult, könyvelőként talált állást, 1956 szeptemberében került a röskei géppálmásra. Felszólalt a József Attila Kör vitaestjén, sürgette az internáltak rehabilitálását; javasolta, hogy hagyják békén a parasztokat. Október 25-én érkezett Szegedre. A városi vezetés tehetetlensége miatt forradalmi bizottság szervezésébe kezdtek, Kováts javaslatára. A Takaréktár utcai sortűzben a szeme megsérült, 29-én jött ki a klinikáról. Őt is beválasztották a néptanács, a későbbi Forradalmi Nemzeti Bizottság elnökségébe. A város mezőgazdasági és pénzügyi osztályainak felügyeletét bízták rá. A munkástanácsok követeléseiből összeállított memorandumot a városháza erkélyéről a tömegnek ő olvasta fel. 30-án este a belbiztonsági szervek felügyeletét bízták rá. Utasítást adott, hogy a rendőrségi fogdában őrizetben tartott államvédelmi tiszteket a nagyobb biztonság végett a Csillagbörtönbe szállítsák át. November 4-én sikertelenül próbálta felvenni a jugoszláv hivatalos szervekkel a kapcsolatot, eligazítást tartott a rendőrségen, hogy a szovjet és magyar csapatok közötti esetleges összecsapásba nem folyhatnak bele. November 4-én éjjel átmentek a városon a szovjet tankok, november 6-án megszállták a városházát a szovjet katonák, az ott levők közt Kováts Józsefet is őrizetbe vették. Igazi letartóztatására 1957 májusában került sor, a rágalmozó sajtóelőkészítés horthysta fasisztaként állította be. 1958. október 6-án a Csillagbörtönben végezték ki.

Azóta sem lett lefújva a mérkőzés Gyarmati Dezső a legendás melbourn-i „vérfürdő”-ről

Gyarmati Dezső háromszoros olimpiai bajnok vízilabdázó, a Nemzet Sportolója. 1956-ban, Melbourne-ben olimpiát nyert. Elnökségi tagja volt az Magyar Olimpiai Csapat Forradalmi Bizottságának. A győzelem után hazatért, de nem sokkal később az országot elhagyására kényszerült. A forradalomban fegyverrel nem vett részt, de annak értékeit mindig magáénak érezte. Egy vele készült beszélgetésből közlünk itt részletet.

Zádor Ervin, a „blood bath” áldozata

Érdekes módon, kivétel nélkül minden meccsünket (Olaszország, NSZK, Egyesült Államok, Spanyolország ellen) 4:0-ra nyertük. Csak a döntőben a Jugoszlávok ellen lett 2:1 a javunkra. A csapat nagyon egységes volt, nagyon jól védekeztünk, kevés gólt kaptunk, azt hiszem az összgólarányunk 24-3 volt.

A híres Szovjetunió elleni „blood bath” az elődöntő volt. Ekkorra már mindenkinek sikerült beszélni az otthoniakkal, és tudtuk, hogy mindenki életben van. A mérkőzést egy 8-10 ezer embert befogadó uszodában, a Crystal Palace-ban játszottuk. Az uszoda egyik felében meredek lelátó, a másik felében az öltözők és a kiúszó volt. Zsúfolásig tele volt, és legalább annyian rekedtek kint az uszoda előtt, felcsigázott érdeklődés vette körül a meccset. Mi úgy álltunk hozzá, hogy nem jöhetünk ki vesztesen a vízből. Noha a szovjet csapat tagjait jól ismertük, és nem volt különösebb bajunk velük, de a melegítőjűkre ugyanaz a négy betű volt ráírva, mint amik a szabadságharcot elnyomó tanokra: CCCP.

Két évvel ezelőtt itt voltak a hajdani szovjet játékosok és azt mondták, hogy én voltam a provokátor, s miattam lett verekedés a meccsen. Akkor én azt mondtam: ha 1-0-ra vezetünk, akkor én védem azt az 1-0-át, ha 2-0-ra még jobban, ha 3-0-ra még jobban! Nem provokálok verekedést, mert esetleg észreveszik, hogy én verekszem és engem állítanak ki végleg, és akkor elveszítjük. De ez egy koholt dolog volt és rám fogták. Nem is én voltam az alanya ennek. Zádor Ervin kapott egy pontot. Kemény meccs volt, nem kisasszony játék. Az egyik orosz játékos nem bírta a gyűrődést, hátra ütött, és felrepedt Zádor szeme két helyen. Tele van hajszálerekkel itt a szemkörnyéki bőr és az nagyon vérezékeny. A vízben mellette voltam, mondta, hogy megütötték. Mondom, látom. Amikor ki akart menni a kiúszónál, mondom: menj a tribün felé, ott mássz ki! Addig, amíg átúszott a medencén – az 25 méter – addigra összefojt a vér a vízzel. Kimászott, akkor már a testén is folyt le, úgy nézett ki, mint a mészárszékekben. Semmi különö-

sebb sérülése nem volt, egyszerűen vérezékenyebb volt. A tömeg akkor felrohant és átugrálta a korlátot, a szovjetek menekültek ki, el is húzták a csíkot. Negyven másodperccel, vagy egy perccel a vége előtt történt, azóta sem lett lefújva a mérkőzés, de 4-0-ra a javunkra írták, és hát én úgy érzem, hogy ez volt az „évszázad mérkőzése” a vízilabdában. Több okból kifolyólag érzem így. Olyan politikai légkörben történt a mérkőzés – amiről mindenki tud, a fiatalok is –, az 56-os forradalom légkörében. Amikor a magyar szabadságharcot elnyomta a szovjet uralom. Ebben a légkörben tudtunk mi 4-0-ra győzni. A közönség felháborodott a provokáción, de a részleteket nem látta, nem tudta azt, hogy ha az az ütés nem történik, akkor semmi különös nincs a mérkőzésben. Ezek azt látták, hogy a mérkőzés vége felé, mikor már veszett volt a meccs a szovjet csapatnak, akkor az egyik orosz játékos kiütötte a magyar játékost és ettől aztán elszakadt a cérna, lerohantak az uszodába, bár nem ugrottak a vízbe, sokan nem tudtak úszni biztos. A többi játékos nem esett egymásnak, nem volt ilyen hangulata a mérkőzésnek. A lélektana egy mérkőzésnek olyan, ha biztos a győzelem, nem ad az ember okot arra, hogy véletlenül a csapat elveszítse azt az eredményt. Tehát mi 4-0-ra vezettünk akkor, amikor az ütés történt, senki nem ment bele semmibe! Megnyertük a mérkőzést.

Ilyen körülmények között másnap játszottuk a döntőt, akkor nehezen, nagyon nehezen 2-1-re nyertünk és ezzel megnyertük az olimpiát, ahol Kossuth-címeres zászló lobogott a tiszteletünkre. Aznap este mikor megnyertük a meccset, még csapat volt a csapat. 5-10 évet játszottunk együtt, minden nap találkoztunk, aztán másnap már mindenki ment a maga útjára, amit tudott intézett. Tehát este amikor az olimpiát megnyertük még együtt örültünk aztán másnapra szétszéledt a társaság.

Az olimpiai bajnok magyar vízilabda csapat 1956-ban

A magyar olimpiai csapatból körülbelül 60-70-en nem tértek haza. Ki Amerikába, ki Ausztráliába, van, aki Európán belül telepedett le. Mi, akik hazajöttünk, mi jöttünk előbb el. Akik úgy döntöttek, nem jönnek, azok kijöttek a repülőterre és ott búcsúztunk el. Sok sírás volt, megtört arcok, egy kis nemzetnek a tragédiája sűrűsödött oda. Nem volt könnyű!

Közreadja: Mészáros Csaba

1956 humora

1951-ben valahol a Szovjetunióban megkérdezik Móric Móricovicsot, a kisdíákot:
- Mi szeretnél lenni, ha a nagy Joszif Visszárionovics Sztálin lenne az édesapád?
- Árva...

English Corner

Last time we were travelling to Budapest and you could do a nice sightseeing. Thank you very much for those students who answered! Your solutions were great!

This time I would invite you to stay indoors, have a cup of tea and read a nice little poem with me. Here it is:

A Winner's Creed

If you think you are beaten,
You are
If you think you dare not,
You don't
If you would like to win, but you think you can't
It's almost sure you won't
If you think you'll lose
You are lost
For out in the world we find
Success begins with a person's will
It's all in the state of mind
Life battles don't always go
To the stronger or faster hand
But sooner or later
The person who wins
Is the one who thinks 'I can'.

I am really interested in your translations, so please if you like this poem, translate it and send it to my e-mail address: mnagy@szepi.hu

Thanks a lot!
Nagy Mariann

Újdonságaink

SZÉPI – VIDEO

Művészfilmek:

🎬 **Tennessee Williams** drámák filmje: *Macska a forró bádognézőn – Az ifjúság édes madara – A vágy villamosa – Tavasz Rómában.*

🎬 **A Truman Capote** nagyszerű regényéből készült filmben két börtönből szabadult bűnöző, Dick Hickock és Perry Smith betörnek egy köztisztelőben álló, és virágzó gazdaságot vezető farmer otthonába, hogy kirabolják a széfet. A már korábban bejáratott módszerükhöz híven nem hagynak tanúkat, így lemészárolják a farmert, annak feleségét, és két tizenéves gyermekét. A film a lopás tervének megszületésétől a törvény boszújáig lépésről lépésre végigköveti a két bűnöző útját. – *Hidegvérrel*

🎬 *Hotel Ruanda*

Két új vallási témájú film:

🎬 **Agnieszka Holland** filmje Ed Harris főszereplésével: *A harmadik csoda*

🎬 *Szent Ágoston – Agostino d'Ippona* (1972) – **Rosellini** filmje

Szellemi horizontod tágíthatod:

🎬 **David Attenborough** sorozata a madarak életéről

🎬 **Bobby McFerrin** veszprémi koncertje

🎬 *Genetikai utazás az őshazába* – A film három ember utazásáról szól, akik DNS világtérkép segítségével fedezik fel afrikai gyökereiket. Főhőseink őseit századokkal ezelőtt Afrikából szállították el nyugatra rabszolga-kereskedők, és most genetikai vizsgálatok sorozatával mutatták ki az azonos génállományt a vizsgált angol csoport egyes tagjai és az afrikai, jamaicai stb. bennszülöttek között. Beaula McCalla története különösen

megkapó, aki afrikai utazása során eljut ahhoz a nőhöz, aki genetikai értelemben az édestestvére lehetne, mert szinte teljesen azonos génállománnyal rendelkezik. A találkozás megrázó, érzelmi és értelmi sokk egyszerre.

Humor

🎬 *Drakula halott és élvezi*

🎬 *Tanár úr kérem...* (1956)

SZÉPI – HANGARCHIVUM

🎵 Gyerekek-felnőttek egyaránt: **Varró Dániel - Presser Gábor: Túl a Mészáros-hegyen**

🎵 Válogatás **Astor Piazzolla** tangó felvételeiből: *Tristeza De Un Doble `A` CD 1-4*

🎵 **The Kennedy Experience** – A tehetséges punk (?) hegedűs most jazz felállásban játszik.

🎵 **Vanessa Mae - Choreography** – a sztár-hegedűs újabb izgalmas lemeze klasszikus témákkal.

🎵 **Peter Kater And R. Carlos Nakai** *How The West Was Lost (Volume I-II)*. – Ősi amerikai indián zene mai hangzásban (mp3 - Music of the World kategóriában található)

Hangos könyveink is szépen szaporodtak:

🎵 **Wass Albert, Salinger, KAROL WOJTYLA, Márai** stb... (mp3 - Próza kategóriában található rájuk)

🎵 Sláger: A közkedvelt **Masters Of Chant** összes lemeze felkerült a hangtárba

NB.: A katalógus honlapunkon megtekinthető!

Szegheő József SP

Az előző számunkban közölt vers legjobb fordítását Fú Péter 11.A osztályos tanuló készítette.

Ősz

*A kertben már az őszirózsák nyílnak,
Haldoklik ereje a napsugárnak.
Minden virágért eljön a halál,
Fagy képében, mint ki bárd alatt ál.
Az ősz egyszerre bánat és öröm,
A hervadt rózsák és az érett gyümölcs.*

Deutsche Rubrik

E havi feladat: lefordítani az alábbi verset, vagy hasonlót faragni a HERBST, REGEN, NEBEL szavakkal. A legjobb alkotás megjelenik az újságban. Megoldásokat a nemes@szepi.hu címre várja Nemes Zsuzsanna tanárnő.

Blätter

*Bleich stehen die Bäume,
Leise raschelt es im Laub.
Ächzt da nicht ein Ast?
Trotzdem leuchtet es im Wald.
Trotzdem lacht die Sonne.
Ein kleines Blatt fällt zur Erde.
Ruhe.*

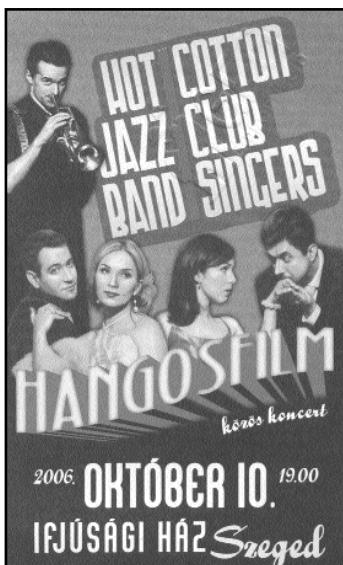
Juliane Richter (diáklány)

Hangosfilm: Kabostól Csubakkáig

A koncert október 10-én volt a Tisza-parti Ifjúsági Házban. A terembe belépőt kellemes hangulat fogadta, az emberek vidáman beszélgettek. A fellépőket – a házigazda *Cotton Club Singers*-t és a vendég *Hot Jazz Band*-et – nagy taps fogadta.

A koncert elején a zenekarok nem nagyon találták a színpadon magukat és egymást sem. Szerencsére hamar összerázódtak és a kisebb hangosítási problémáktól eltekintve minden rendben folyt. A koncertnek humorosan a *Kabostól-Csubakkáig* alcímet adták, ehhez a későbbiekben hűek maradtak egy szám erejéig, amely egy egyveleg volt a világ talán legismertebb mozifilmjeinek talán még híresebb betétdalaiból. Ebben hallható volt a nagyszerű *Star Wars* filmek zenéjének több ismert dallama kezdve a klasszikusnak számító Birodalmi indulótól a nyitány felemelő dallamáig. Hallható volt még a *James Bond*-filmek legismertebb főcímmeléből a fő tétel. Az örök klasszikusnak számító *Derrick*-ből is felcsendült néhány dallam. A koncert többi részében elsősorban a magyar filmvilág sikeres darabjainak híres betétdalaiból hallhattunk jazz-es átdolgozásokat, ezek között felcsendült a *Rokonok* című film mindkét verziójában elhangzó dal, amelyet Szabó István feldolgozásához a *Hot Jazz Band* játszott fel lemezre.

Néhány szó a zenekarokról: A *Cotton Club Singers* 1995-ben alakult négy taggal, akik közül mára csak Szűcs Gabriella és László Boldizsár maradtak meg. Fehér Gábor 1997-ben ér-

kezett mint basszista, Legeza Balázs helyére. Kozma Orsi pedig a mára szülőben sikeres Zsenedyi Adrienn helyett került be 2001-ben. A zenekarnak eddig tizenhárom albuma jelent meg. Az énekeseknek az állandó háttérzenét a *Cotton Club Band* biztosítja. Az első önálló albumuk 2002-ben jelent meg *Feel Like Make In Love* címmel.

A *Hot Jazz Band* 1985-ben alakult. Ők az ország első olyan zenekara, amely műsorára tűzte a két világégés között népszerű dalokat, például az egyetlen magyar világsikerű dalt, a *Szomorú vasárnapot* (Seress Rezső). Lemezeladásai a hazai példától eltérően nyereségesek. Tagjai nem kényszerülnek más zenekarokban játszani vagy más egyéb munkát, vállalni a magyar közönség legnagyobb meglepedésére.

Eddig tíz albumuk jelent meg. A zenekarnak két állandó fellépése van minden héten, Budapesten.

Tehát, aki elment a koncertre nem bánta meg, egy szép emlékekkel térhetett haza.

Cseke Balázs 11. B

Nem tartozom azok közé, akik azt kívánják, hogy a magyar nép újra fegyvert fogjon, bevesse magát egy eltiprásra ítélt felkelésbe - a nyugati világ szemé láttára, amely nem takarékoskodnék sem tappsal, sem könnyel, hanem hazamenne, felvonná házi papucsát, mint a futball-szurkolók a vasárnapi kupamérkőzés után. Túl sok a halott már a magyar történelemben, és az ember csak saját vérével takarékoskodhat. A magyar vér oly nagy értéke Európának és a szabadságnak, hogy óvnunk kell minden cseppjét. Azok közé sem tartozom, akik úgy hiszik, alkalmazkodni kell, ha átmenetileg is, bele kell törődni a rémuralomba. Ez a rémuralom szocialistának nevezi magát, nem több jogon, mint ahogyan az inkvizíció hóhérai keresztényeknek mondták magukat.

Ebben a jubileumi évben, a magyar szabadságharc 20. évfordulóján kívánom, hogy a magyar nép néma ellenállása megmaradjon, erősödjék, és mindennél nagyobb kiáltásaink visszhangjával elérje a nemzetközi közvélemény egyhangú elutasítását az elnyomókkal szemben.

A magyarok vére

És ha ez a közvélemény nagyon is erőtlén és önző ahhoz, hogy igazságot szolgáltasson egy vértanú népnek, ha a mi hangunk túlságosan gyenge, kívánom, hogy a magyar ellenállás megmaradjon addig a pillanatig, amíg keleten az ellenforradalmi államok mindenütt összemolnának ellentmondásaik és hazugságaik súlya alatt.

A legázolt, bilincsbbe vert Magyarországot többet tett a szabadságért és igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt húsz esztendőben. Ahhoz, hogy ezt a történelmi leckét megértse a fülét betömő, szemét eltakaró nyugati társadalom, sok magyar vérenek kellett elhullnia - s ez a vérfolyam most már alvad az emlékezetben.

A megmaradt Európában csak úgy maradhatunk hívek Magyarországhoz, ha soha és sehol el nem áruljuk, amiért a magyar harcosok életüket adták, és soha, sehol - még közvetve sem igazoljuk a gyilkosokat.

Nehéz minekünk méltónak lenni eny-

nyi áldozatra. De meg kell kísérelnünk, feledve vitáinkat, revideálva tévedéseinket, megsokszorozva erőfeszítéseinket, szolidaritásunkat egy végre egyesülő Európában.

Hisszük, hogy valami bontakozik a világban, párhuzamosan az ellentmondás és halál erőivel, amelyek elhomályosítják a történelmet - bontakozik az élet és a meggyőzés ereje, az emberi felemelkedés hatalmas mozgalma, melyet kultúrának nevezünk, s amely a szabad alkotás és a szabad munka termése.

A magyar fiatalok, munkások és értelmiségiek, akik mellett annyi tehetetlen bánattal állunk ma, tudják mindezt, s ők azok, akik mindennek mélyebb értelmét velünk megértették. Ezért, ha balsorsukban osztozunk - miénk a reményük is. Nyomorúságuk láncai és száműzöttségük ellenére királyi örökséget hagytak ránk, melyet ki kell érdemelnünk: a szabadságot, amelyet ők nem nyertek el, de egyetlen nap alatt visszaadtak nekünk!

Albert Camus

(A Nobel-díjas francia író a forradalom huszadik évfordulóján emlékezett a magyarok harcára.)

1956 humora

A megyei párttitkár és a községi titkár beszélgetnek:

- Nem lesz itt semmi gond, titkár elvtárs! Olyan búzatermés volt Átányban, hogy a búzakazlak az Isten lábáig érnek.

- De titkár elvtárs - mondja a megyei titkár -, Isten nincs!

- Na és?! Búzakazlak vannak?

1946 – a svábok elűzése

Hogy kik a svábok? Württemberg egyik vidékén lakó németek, ill. onnan származó magyarországi német telepések neve. A történeti Magyarország legnagyobb sváb nyelvterületét a Nagykaroly és Szatmárnémeti vidékén elterülő 31 német falu alkotta. Lakóik legnagyobb részét Károlyi Sándor telepítette le 1712-ben. Később szórvaosan az 1800-as évek elejéig Sárospatak környékén (Herceggút, Károlyfalva); Baranyában (Nagyárpád, Gyód, Köblény, Hegyhátmaróc); Tolnában (Tevel, Kovács, Kisdorog, Zomba és Aparhant), Pest megyében (Hajós, Taksony) telepettek le. A közvélemény azonban sváboknak nevezi a történeti Magyarország területén lakó németeket is, a szépsi szászok, a bányavárosi németek és az erdélyi szászok kivételével.

A II. világháborút követően a Szövetséges Ellenőrző Bizottság (SZEB) eredetileg nem tervezte a magyarországi németek kitelepítését, ezt a Magyar Ideiglenes Nemzeti Kormány kezdeményezte, valószínűsíthetően a szovjet megszálló hatóság kívánságára. A magyar kormány már 1945. május 26-án „*tisztelettel kéri a Szovjetuniót, hogy a Magyarországról eltávolítandó németeket Németországnak olyan területére telepítsék át, amely a Szovjetunió haderőinek megszállása alatt áll*”. A magyar kormány a német lakosság egy részének kitelepítését az 12330/1945 (XII.29.) ME sz. rendeletében határozta el: „*az ideiglenes nemzeti kormány azt kérte, hogy a szövetséges hatalmak tegyék lehetővé a németek bizonyos magyarellenes kategóriáinak kitelepítését*”. Rákosi Mátyás államminiszter kijelentette: „*mi magunk kértük a németek kitelepítését*”. A rendelet kiadása után a kormányzat igyekezett azt a látszatot keltetni, mintha a Szövetséges Ellenőrző Bizottság felkérésére történne a kitelepítés. A SZEB 1946. január 25-i ülésén készült feljegyzése szerint a SZEB amerikai tagja, Key tábornok és szovjet elnöke, Vorosilov utasítják a magyar kormányt, hogy svábok kitelepítésével kapcsolatos dokumentumokban és hírekben kerüljék a „*SZEB utasítására*” kifejezést, ehelyett „*a SZEB engedélyével*” kifejezést kell használni.

A magyarországi németek kiűzeté-

sének 60. évfordulójára novellapályázatot hirdet amatőr alkotók számára a piliscsabai Művelődési Információs Központ és Könyvtár, a Piliscsabai Német Kisebbségi Önkormányzat és a Piliscsabai Német Kulturális Egyesület. Erre a pályázatra készült *Podolcsák Balázs 11.A osztályos diákunk itt közölt munkája.*

* * *

Egyetlen Jánosom! Oly sok minden történt, mióta elváltunk, hogy azt elképzelni sem lehet. Előre szólok, hogy e levelet feladni nem fogom, úgyis tudod, hogy nincs értelme. Mindezek ellenére le kell írnom neked és magamnak a történeteket, mert az élet megköveteli. Rólunk csak annyit, hogy jól vagyunk, egy iskolában szállásoltak el minket. Étkünk, melegünk és kintatásunk elegendő...

...Azon a hűvös januári napon megálltam házunk kapujában. Mélyre szívtam a levegőt, egészen addig, míg a dér csípni nem kezdte tudómet. Az íze nem volt olyan üdítő, mint ahogy azt megszoktam, de mégis, mégis meg kellett állnom és szívnom, hogy lehűtsem a gondolataimat. Hideg fejjel indultam el a viskódhoz vezető ösvényen.

A higgadságra feltétlenül szükség volt. Két órát kaptunk... két órát, hogy fontosabb tárgyainkkal együtt lelkünket is összepakoljuk az útra. „*Milyen útra?*” – kérdezte szegény hűgom. Túl fiatal ő még ahhoz, hogy felfogjon bármit is ebből a sötét összeesküvésből, fejünk fölött zivatarfelhőként ütköző árny-kézfogásokból. Megszöktem otthonról, mert lelkem fele nálad tanyázik, János. Nem tudom, hogy bánom-e.

Az úton a gondolataim saját, eleven életre keltek: egyszerre szidtam és nyugtattam magam, mert megszöktem. Emellett eszembe jutottak azok a pillanatok, mikbe félve kapaszkodtam, remélve, hogy újra eljönnek, mint vaksi bogárcák, mik színes kis testükkel körbefutkározva befesthetnék a ma hamutól semmis talaját. Ábránd.

Hat évesként ismertük meg egymást. Szüleink régről barátok voltak; akkor még élt édesanyád, Isten nyugosztalja. A családi asztalnál múltatták az időt, a mi jövőnkéről beszélgetve. Mi pedig? Kézen fogva futottunk a házunk mögötti tócsákhöz, hogy énekelve a „*Häschen in der Grube*”-t játszassuk. Aznap, a pocsolnyákban ikrákat fogdostunk, hogy majd

kedvesen vigyük Cilusnak a fenséges eledelt. Az meg otthagytá egy szaglás után.

Úristen, Cilus, meg a kutya! Édesapa biztos nem felejtí el őket rábízni valakire... Itt jobbra kell fordulni, majd a réten keresztül menni...

A rét. Emlékszem mennyit játszottunk ott. Emlékszem, mikor bogáncsba léptél. A szoknyám szélével törölgettem meg sebed. A vászonnál csak ábrázoltam lett veresebb, először, mikor csókot nyomtál orcámra törődésem megköszönve, másodsor a pofontól, mikor Édesanyám mosta ruháim. Itt farigcsálad az első furulyád és versed is. Sokat közülük nem értettem már akkor sem, de örömmel töltött el az is, hogy megtapsolhattalak, miután elszavaltad őket.

Lassan a rét széléhez közeledtem, onnan látszott már a házadhoz közeli iskolánk is. Mindig is irigyeltelek, hogy ilyen közel laktatok hozzá. Megláttam a kaputokat. A dermedt gaz ropogott lábam alatt.

Krautwurstot ettünk egyszer disznótoron nálatok. Ropogott a fogunk alatt a káposzta. Az a fránya disznó ölés előtt kicsúszott a férfikezek közül és észvesztve futott a kerítés felé. Azóta sem javította meg senki a kidőlt rudakat. Azon a lakomán sügtad meg...

Megérkeztem kapudhoz. Nyitva volt. Fulladozva léptem be szobádba. Szóltattalak, de nem jött válasz. Hirtelen arra gondoltam, hogy elmehetél szüleid sírházhoz, de elhessegettem a gondolatot, hisz oda szombatoként jártál ki elmélkedni. „*János?*” - kiáltottam újra. „*János, itt vagy?*”

Beljebb haladtam, az asztalod felé. Egy papír ötlött szemem elé. Felvettem. Ájulás kerülgetett: a barna lapkán vérrel volt írva. A Te írásod. A Te versed. Az első sor felét elnyelte a vér. „*Jézus*” – sóhajtottam, és olvasni kezdtem. Emlékszem minden betűre, minden vesszőre. Vérrel írtad bele emlékezetembe soraid.

Sár csepeg

Vérkutat ás fogam ajkamon.
Átkomat, vén haza, rád hagyom.
Bánat, mi tépte fel alkarom...

Így nyertél maradást hazádban. Te szerencsétlen, egyetlen barátom.
Örök Barátom

Hockenheim, 1946. február 14.

1956 humora

Egy társaságban valaki politikai viccet mesél. Hatalmas nevetés, a mellette ülő férfi gurul a röhögéstől, majd megszólal: „*Hát ez óriási volt! Fel is irom. Hogy hívják magát?*”

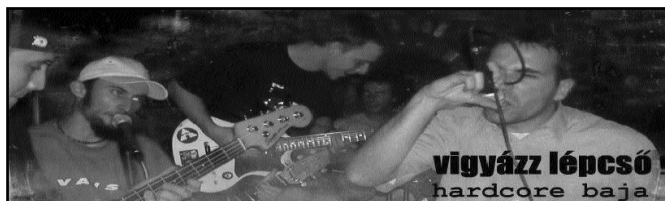
ZAJZÁR

HARDCORE(Baja)

Most induló sorozatunkban elsőként a **HARDCORE**-ről szeretnék beszélni nektek, melynek (megmondom őszintén) nem vagyok nagy tudója, de mostanában én is egyre inkább kezdem megkedvelni, valamint a két bemutatásra kerülő együttes „véletlen” pont bajai és én pont jóban vagyok velük és ezért választottam őket elsőként.

DÓZER.HU ÉS VIGYÁZZ LÉPCSŐ!

Azért emlegetem együtt őket mert a két együttes részben azonos tagokból áll és történetük egybefonódik. A zene stílusáról és hangzásáról már az együttesek nevei is árulkodnak. Bevalom, mikor először hallottam őket magam is úgy éreztem, mintha átment volna rajtam egy dózer. Ez egy kemény zene. Ám nem szabad, hogy ez az egyszerű tény visszariasszon minket. Ha egy kicsit jobban odafigyelünk érdekes, a valóságról szóló, sok együttes számára irigylésre méltó: tartalommal rendelkező dalszövegeket, bonyolult ritmusokat, és kevésbé megszokott, de éppen ettől különleges dallamokat találunk. Ahogy azt a *dózer.hu* egyik tagja mondta: „Meg kell hallgatni többször!” Én ezt tettem és meg kell hogy mondjam, minden egyes alkalommal találok benne valamit, ami megtetszik. És, ami a legfontosabb: mindkét együttes saját maguk által írt zenét játszik, és mindezt a zenélés örömeért teszik. Minden kezdő zenésznek ajánlom, hogy vegyen példát róluk, amíg

még nem késő...

2001 tavaszán Mihály Ákos – gitár, Kovács András (Mr.Bendáj) – dob, és Gyúró László – basszusgitár megalapították a *dózer.hu-t*, instrumentális verzióban. Juhász Norbi – ének néhány koncert után csatlakozott hozzájuk. (Ákos, Bendáj és Norbi a *Vigyázz lépcső!* tagjai is.) Az együttes eddig két lemezt adott ki: az *“5x33”*-at 2003-ban, és a *Neuronprés-t* 2006-ban. Az együttes honlapján mindkettőbe belehallgathatók: www.dozer.hu.

A *Vigyázz lépcső!* A zenekar 2000-ben alakult, a következő felállásban: Bandi – dob, Norbi – gitár, Ákos – gitár, Csilics Zoltán (Chiccoo) – bőgő. Hónapokig próbáltak ebben a formában. Faragó Gábor egy kicsivel később csatlakozott az együtteshez és innentől kezdve ő töltötte be az énekes és fronterber posztot. 2001-ben elkészült az első demó *Őcspél zagyiv 1002* címen, ami 5 számot tartalmazott. 2005 szeptemberében megjelent a második *Vigyázz lépcső* hanghordozó *Baloldal-Jobboldal* címen. A lemez 12 számot a tartalmaz és mindenkinek ajánlom a szíves figyelmébe. Az együttes honlapján (www.vigyazzlepcsó.hu) találtak róluk képet, videót, zenét, meg mindenféle érdekességet. Kellemes zenehallgatást és nézelődést kívánok mindenkinek.

Ódor Krisztián 12.B

A bezárt világ nyitottsága (2.)

Reggel különösen érezte azt, hogy egyedül van. Ilyenkor valakivel veszekednie kellett volna a fürdőszobán, és utána kibékülni egy nagy szerelmeskedéssel. Ezek után sietni kellett volna a munkahelyre, hogy el ne késsen, és közben széles vigyort intézett volna a titkárnője felé – mert neki az is volt –, és mondta volna: ma igazán jól néz ki! De hirtelen visszaugrott a jelenbe, és körülnézve rájött, egyelőre ez még csak álom. Megmosta a fogát, és megitta a kávéját. Két cukorral, és két kanál tejjel készítette. Arra nagyon kényes volt, ha valamelyik hiányzott a fekete italából. Úgy gondolta, hogy ez pont jól van így és nem kell rajta változtatni. Tanulják meg, ő hogyan szereti, ne neki kelljen szólni, ha valami hiányzik belőle. Bár kevés helyre járt, de ott tudták, hogyan issza a kávé. Munka után mindig bement a kedvenc helyére, és leült az asztalához. Jóban volt a tulajdonossal, gyakorta beszélgettek is. A felszolgálók is ismerték már, és mikor bement, már várta a kész. Csöndben ücsörgött, ha nem volt kedve beszélgetni, bár ez is ritkán fordult elő. Elég beszédes volt. Mondta, mondta, mondta, amíg beszélgetőtársának el nem kellett mennie, majd utólag rájött, hogy a másik meg sem szólalt. Ezért másnap újra leült, és várta a tegnapi személyt. Ha jött, akkor mindig azt mondta: most te mondj valamit, mert tegnap csak én beszéltem. És tényleg, ez bevált. Elhallgatott, és nézte a társa száját, ahogy mozog, és formálja a szavakat. Ilyenkor belegondolt, hogyan képezik az emberek a szavakat, hogyan jutnak eszükbe, hogyan formálják mondattá. Majd

eszébe jutott az is, hogy vannak, akik nem tudnak beszélni, és rossz érzése lett. Gondolt betegségekre, háborúra, nyomorra. Majd hirtelen ezeknek az okozóira: a politikusokra, és elfanyarodott. Nem szerette őket, mert úgy gondolta, csak a baj van velük, és nem tesznek semmit azért, hogy az embereknek jobb legyen.

De hirtelen újra visszatért a jelenbe és észrevette, hogy egy órát hallgatott úgy, hogy azt sem tudja, miről beszélt a másik. Most már néha bele is kérdezett a mondókába, mintha végig figyelt volna. Érdekes, hogy az embereknek mindig több idejük volt akkor, ha ők beszéltek. Ha ő kezdte mondani a magáét, akkor mindenkinek kevés volt az ideje. Nem akart beállni a sorba, így ő mindig végighallgatott mindenkit. Ilyenkor este nyolc is volt, mire hazaért, de nem bánta, mert úgysem várta otthon senki.

A menét is mindig ugyanaz volt este, ezen sem változtatott soha. Bolondnak is gondolta magát, hogy nem képes egy mozdulatot sem megváltoztatni, pedig tudta, ha nem változtat, az élete unalmas lesz.

Lefürdött, átöltözött, majd bebújt a takaró alá és ki sem nyitotta a szemét reggelig. Nyugodt éjszakája volt. Csak annyit álmodott, hogy otthon van, és éppen hét éves. Ül a hintában, amit az apja rakott fel neki a fára, és élvezi a szelet, amit a hintával kavár. Arra gondol, hogy neki ez most éppen teljesen megfelelő.

Török Tibor 12. B

1956 humora

– Hogyan kezdődött a lövöldözés 1956. október 23-án?
– Úgy, hogy a békésen lövöldöző ÁVH-sokra visszalöttek.

Asárkányhajó sportág Dél-Kínából származik. Több mint 2000 éves története Qu Yuan legendájához kapcsolódik. A történet a www.sarkanyhajozas.hu, vagy a www.sarkanyhajó.hu oldalon megtalálható az interneten.

Eltekintve attól hogy, néhány európai sportoló már korábban részt vett ilyen versenyeken, a kontinensünkön csak a 80-as évek végén kezdett ismerté válni a sportág. Az első sárkányhajótestek a hongkongi és szingapuri utazási irodákon keresztül érkeztek Európába. 1982-ben mutattak be először ilyen hajót Duisburgban és 1987-ben a kajak-kenu VB kísérő programjaként szerepelt bemutató versenyként.

A magyarok számára a sárkányhajó sport története 1995-ben kezdődött a német PG Mannheim kajak-kenu klubbal való kapcsolat révén: a csapatban mint idegenlégiós helyet kapott néhány magyar (győri és paksi) kajak-kenus. Az első mérföldkövet az 1997. februárjában alakult Győri és Rába Sárkányhajó Klubok megalakulása jelentette. A két győri klub tagjaiból állt össze ezután az a magyar csapat, amely 1997-ben a Duisburgi II. Sárkányhajó Európa-bajnokságon szerepelt. 1998-ban Rómában a III. Sárkányhajó Európa-bajnokságon lelkes amatőrökből álló csapatunk VI. helyezést szerzett. Még ez évben a Nemzetközi Sárkányhajó Szövetség (IDBF) is felvette a tagjai közé a MSSZ-t.

Sárkányhajó rendezvényeinken, versenyneinken 16-20 lapátos, két oldalt, arccal előre ülve, egytollú kenu lapáttal, egy dobos adta ütemre és egy kormányos irányításával hajtja előre a hajót. A dobos háttal a menetiránynak ülve elől foglal helyet, a tapasztalt

Sárkány, ha jó

kormányos pedig a hajó farában állva, egy rögzített kormánylapáttal kormányoz és összehangolja az evezősök munkáját. Nincs még egy olyan csapatsport, mint a sárkányhajózás, amely olyan közösségteremtő és fejlesztő tevékenység, amelyben egy célért két labdarúgó-csapatnyi ember küzd. Rendkívül alkalmas csapatépítésre, közösségi szellem formálására. Nem igényel előképzettséget (az úszni tudáson kívül), így

bárki, aki érez magában erőt, energiát, és fogékony az új iránt, szereti a vizet, a természetet és a versengést, részt vehet sárkányhajós programjainkban. 10-15 perc gyakorlás után már látványos, hangulatos és izgalmas küzdelmet tudunk kialakítani kezdő csapatok között is. Nők és férfiak nemre és korra való tekintet nélkül akár együtt is, egy hajóban evezhetnek a győzelemért.

Jómagam is rendszeresen járok sárkányhajó versenyekre a bajai "sárkányokkal". Bár saját csapatunk sajnos még nincs, de bárkivel is ülünk egy hajóban, majdnem mindig éremmel térünk haza. Nyáron a tolnai sárkányhajó versenyen aranyérmet nyertünk. Számomra hatalmas élményt jelent minden egyes verseny és nektek is ajánlom, hogy álljatok össze és próbáljátok ki, mert ez olyan fajta függőséget okoz, amittől csak gazdagabbak lesztek.

Arany Sárkány – a magyar csapat Prágában

Akármilyen hihetetlen, de 2006-ban is volt Sárkányhajó EB, még hozzá augusztus 26-27-én Prágában. Valószínűleg azért nem hallott róla senki, mert a magyar média sajnálatos módon elfelejtett beszámolni róla. Én akkor most pótlom ezt a hiányt. Két magyar csapat is részt vett az EB-n, még hozzá

igen eredményesen. Az egyik a még aktív sportolók közül álló csapat, a másik pedig egy úgy nevezett „senior csapat”. Én inkább erre térnék ki, mivel ennek a csapatnak édesapám, Ódor Tibor is tagja, és ez a csapat három aranyéremmel tért haza Prágából, többek között megnyerték a maratonitávot (2000 m). Én eveztem már végig ilyen versenyen maratonitávot és nem felejttem, milyen erőpróbát jelentett a csapatnak. Itt ráadásul minden résztvevő európai nemzet legerősebb csapatai küzdöttek egymás ellen.

Mindezt összevetve nem tudok mást mondani, minthogy le a kalappal a magyar csapat előtt, hogy ilyen nivós versenyen aranyérmet sikerült szerezniük. Íme gyönyörködjön mindenki, hiszen ha valahol a Magyar Himnusz szól, akkor az minden magyarért szól, és ennek a csapatnak köszönhetően így volt ez Prágában is. Legyetek rá büszkéik!

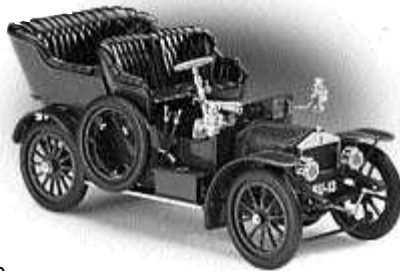
Ódor Krisztián 12.B

Az autó aranykora

Az autó megszületése három mérnök: Karl Friedrich Benz, Gottlieb Daimler és

Williha Maybach érdeme. Karl Benz 1885-ben készítette el első autóját, melynek 990 ccm-es, egyhengeres motorja nem egész egy lóerő leadására volt képes. Az autó üzemanyagtankkal nem rendelkezett, így Benz fiának kellett a kocsi után rohanva a feltöltést biztosítani. Daimler és Maybach nem egész hat hónappal később, 1886-ban álltak elő járművükkel. Később a két cég egyesült és megszületett a legregibb autómárka, a Mercedes-Benz.

Mit is nevezünk autónak? Úgy tartjuk, hogy az autómobil akkor vált autóvá, amikor négy kereket kapott, meghajtásáról belsőégésű motor gondoskodott (gőzgép helyett), kormány szerkezet irányította (kormányrúd helyett) és képes volt a sofőrön kívül legalább egy utas szállítására. Az első igazi autót Karl Benz és Gottlieb Daimler készítette 1886-ban. A két fiatal mérnök elképzelése hamar elterjedt. Franciaországban a Panhard & Levasor-nak valamint a Peugeot-nak köszönhetően. Olaszországban Giovanni Agnelli, Angliában Benz saját leányvállalata, Amerikában, pedig a

híres zongoragyártó Steinway népszerűsítette és árulta először az új találmányt.

Ezalatt Benz a világ elsőszámú gyártójává lépett elő, évi 600 darabos kibocsátással. Napjaink autói tehát mind német ősökkel dicsekedhetnek. Mégis eleinte főként Franciaországban és Angliában terjedt futótűzként az autó. Miután belendült a gyártás, az amerikai piac szinte kielégíthetetlennek tűnt. 1900-ban még csak alig 4192 autót adtak el, míg 1903-ra ez megháromszorozódott. 1914-re nem kevesebb, mint másfél millió autó futott a világ útjain. Ekkoriban születtek meg a ma is híres márkák: Mercedes, Fiat, Ford, Cadillac, Peugeot, Rolls-Royce. Sok márká az azonban nem tudott versenyt tartani, így tönkrement. Ilyen volt a: Dixi, De Duin-Bouton, Cord, Duesenberg. Ezeket az autósodákat már csak múzeumokban tekinthetjük meg.

A fejlődés napról napra történt: új típusok születtek és gyártók mentek tönkre. A fejlődés napjainkban is megállíthatatlan és véget nem érő folyamat.

Bús Ádám 12.A

Ezt már Shakespeare sem bírná követni...

Az idei Forma 1-es szezon annyi drámai fordulatot hozott, hogy az F1 rajongók nem győzték kapkodni a fejüket. Pedig egyáltalán nem így indult a szezon, sokáig úgy nézett ki, hogy egyeduralom lesz, méghozzá Alonso egyeduralma. A spanyol címvédő, aki mindössze idén júliusban töltötte be 25. életévét, nem akárhogy kezdte a szezont: az első 9 futamból hatot megnyert, a maradék három pedig 2. lett, s így - a Kanadai Nagydíj végeztével - a maga 84 megszerzett pontjával nem kevesebb, mint 25 pontot fölénytel vezetett az összetett második, Michael Schumacher előtt. Magyarul a szezon kb. felénél járva, már-már az volt a féltő, hogy egy nézői szemszögből teljesen érdektelen kimenetelű, unalmas szezon lesz a 2006-os, s hiába volt még ekkor hátra az időnek majd a fele, szinte mindenki lefutottnak tekintette a VB-cím sorsát, két ember kivételével. Az egyik az a Michael Schumacher volt, aki sosem ad föl semmit, a másik pedig az a Fernando Alonso, aki ha kell pesszimista, ha kell optimista (toronymagasan vezetve egy bajnokságot pesszimistának kell lennie a versenyzőnek, de ha reménytelen a helyzete, akkor gyógyíthatatlanul optimistának), szóval, aki igen reálistan látja a dolgokat, s aki pontosan tisztában volt egyrészt azzal, hogy ennyi idő alatt még bármi megtörténhet, másrészt pedig azzal, hogy a szezon második felében hemzsegnek az olyan pályák, melyek a Ferrarinak fekszenek jobban.

És aztán jött a váratlan fordulat, még nem is igazán Amerikában, hiszen ott lehetett számítani a Ferrari kettős győzelmére, de sokkal inkább Franciaországban, a Renault hazai pályáján, ahol a várt Renault-főlény helyett a Ferrari dominált, Schumi pedig újabb két pontot lefaragott még így is tetemesnek mondható hátrányából. Csak hogy a Ferrari henger tovább „söpört”, s újabb Schumi-siker következett, Alonso csúfos 5. helyével szemben, ami nagyrészt annak is volt betudható, hogy a FIA váratlanul betiltotta a Renault egyik létfonosságú alkatrészét. Itt nyúlt bele a szövetség először a bajnokság alakulásába, de sajnos nem utójára! Aztán jött augusztus 13. és minden idők legboldobabb Magyar Nagydíja, vagy talán minden idők legboldobabb versenye (esős futam + Alonso zseniálisan meg az esőben + amatőr boxbaki a Renault-nál + felesleges kockáztatás a Ferrari részéről = Button élete első futamgyőzelmét aratja,

Alonso nem szerez pontot, míg Schumi kiesése ellenére 1 ponttal gazdagszik, s ezzel már csak 10 pont a hátránya az összetettben Alonsóval szemben).

A szeptember első hétvégén megrendezett Török Nagydíj hatalmas Ferrari főlényt hozott, azonban Schumi két gyermek hibát is elkövetett, míg csapattársa, Felipe Massa egyet sem, így amikor a Safety Car beküldésére került a sor, s az ilyenkor megszokott módon mindenki kiiskolta a boxba tankolni, Schumi kénytelen volt megvárni, amíg Massa autójával végznek a szerelők. Milyen amatőr hiba volt ez is a Ferraritól! Így egy biztos

kettős győzelem helyett Alonso megverte Schumit, aki így csak 3. lett, Massa pedig élete első futamgyőzelmét aratta, de ez a németet aligha vigasztalta. Érdekességként szolgálhat, hogy a futamot megelőzően Massa azt nyilatkozta, hogy „Itt az ideje, hogy nyerjek egy futamot!”, s mivel akarta, meg is tudta nyerni (kérdem, akkor korábban miért nem akarta?). És miért szögezte le egyből sikere után, hogy „Az én időm még nem jött el!” Nehéz ezt megérteni: Miért indul el valaki egy versenyen, ha nem is akar nyerni?

Lépjünk túl ezen, hisz ez sajnos mára már a Forma 1 teljesen hétköznapi velejárója lett. Épp ezért, örülök is neki, hogy ez a cikk nem a sportrovatban jelenik meg, mert a Forma 1-nek véleményem szerint nem sok köze van a sport fogalmához. Habár, a szezon hátralevő részében Alonso és Schumi vére menő, izgalmas küzdelmekkel igyekeztek ezt cáfolni – részben sikerrel.

Hogy miért csak részben? Imola, időmérő edzés vége: Alonso padlógázzal teljesíti felvezetőkörét, hogy a felvezető kör után ne egyből a levezető kör következzen neki, magyarul, hogy tudjon menni még egy gyorskört. Massa tisztos távolból követi őt, szó nem volt arról, hogy a spanyol föltartotta volna, de Alonsót mégis megbüntették ilyen címen, ki tudja, miért. Alonso mivel visszasorolták a rajtrácson, ami egy ilyen kritikán messze aluli vonalvezetésű pályán, ahol egyszerűen képtelenség előzni, nem éppen mellékes dolog, kénytelen volt végig maximumon használni autóját, pontosabban nem végig, csak addig amíg az föl nem durrant. Aztán a futam végén a boldog győztes, a hétszeres világbajnok Michael Schumacher bejelenti, hogy az év végén visszavonul. És így már kezdhettük is sejteni, hogy miért. Mármint, hogy miért kapta Alonso ezt a

képtelen büntetést. Nem állítom, hogy azért, hogy Schumacher nyolcszoros világbajnokként vonulhasson vissza, de valószínűleg marketingszempontról nem jött rosszul a Forma 1-nek, hogy ilyen szoros küzdelem alakult ki a szezon hajrájára a VB pontverseny két éllovasa között. Ekkortájt már csak legyintett egyet az ember, mert egyre inkább kezdte azt érezni, hogy csupán egy jól megrendezett színházi darab az, amit lát, s nem a valós erőviszonyok.

Aztán jött Kína, s az előzetes várakozásoknak megfelelően a Renault-főlény (általában azokon a pályákon, melyeken keveset tesztelnek év közben, a Renault szokott dominálni). A futam közepére nyilvánvalóvá vált, hogy Alonso könnyed győzelmének csak a Renault szerelők tehetnek keresztbe. Meg is tették, nem is egyszer. Bizony, Alonsónak rá kellett döbbennie, hogy a két kiállásos boxtaktikának van egy olyan negatív vonzata, amit ő eddig számításba sem vett: kétszer is el tudják rontani a versenyét a szerelők. Becsületére legyen mondva a fiatal spanyolnak, hogy őt még ez sem tudta kikököteni, s megkísérelt csodát tenni, de Schumit, már képtelen volt befogni. Aztán meg a száját, de ezt már bocsássuk meg neki, az a lényeg, hogy a versenypályán mindig megőrzi hidegvérét. 2 futammal a vége előtt pontegyenlőség a tabella élén, de több győzelmének hála Schumacher átvette a vezetést az összetettben.

Majd az a fajta pozitív agresszivitás, ami Alonsót versenyről-versenyre jellemzi, ismét meghozta eredményét. Bár a Ferrari végig dominált a hétféle folyamán, a spanyol képes volt tartani a lépést Schumival, és egy kis túlzással állíthatjuk, hogy belekergette annak motorját az elfüstölésbe, akkora nyomást helyezett rá. Így egy futammal a bajnokság vége előtt 10 pontos előnyre tett szert Alonso Schumacherrel szemben, így egy brazilai pontszerzés, s Alonso máris kétszeres világbajnoknak mondhatja magát. És az utolsó futam meghozta a katarzist is drámánk végére, hiszen a dobogón három lehetetlenül boldog ember ünnepelt: a hazai pályán futamgyőztes Massa, a vb-címét megvédő Alonso és a 3. helynek nem kevésbé örülő Jason Button. Michael Schumacher is boldog lehetett, mert olyan parádésan autózott búcsúversenyén, hogy mindenki számára teljesen nyilvánvalóvá tette az értékvesztést, magyarul, hogy a F1 kevesebb lesz nélküle.

Borbás Bálint 12.A

1956 humora

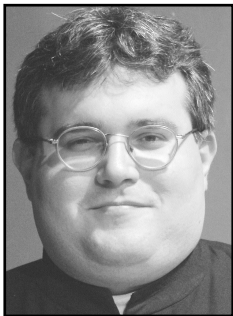
Egy 13 év körüli fiú géppisztollyal, dereka körül kirakva kézigránáttal szalad az utcán.

„Mi az, fiam, jönnek az oroszok?” - kérdi a fiút egy járókelő.

„Dehogy az oroszok! A mama!”

Változás a házibajnokságok lebonyolításában

Szilvásy László igazgató úr az új rendszerről

Melyek voltak a legnyomósabb érvek a házibajnokság lebonyolítási rendjének megváltoztatására?

Az elmúlt években a házibajnokságok lebonyolítása egyre több nehézségbe ütközött. A csapatok sokszor nem, vagy csak nehezen tudtak kiállni, mert a meccsek időpontja ütközött más elfoglaltságokkal (fakultációk, úszás óra, szakkörök), közben pedig a fent említett foglalkozásokat tartó tanárok azért elégedetlenkedtek, mert rendszeresen elkéredzkedtek diákok a házibajnokságra hivatkozva. Sokszor kellett meccs időpontokat módosítani valamelyik csapat miatt, ezért kicsit kaotikus volt némelyik házibajnokság lebonyolítása. Ezen próbálunk segíteni ki próbálván ezt a rendszert ebben a tanévben.

Sok zsörtölődést hall mostanság az ember a házibajnoksággal kapcsolatban. A kollégisták egy része például arra panaszkodik, hogy itt se tud lenni a hét végén, holott csapata számítana rá. Mit gondol, nem vezet ez a változtatás a házibajnokság rangjának csökkenéséhez? Hiszen a „csonka” csapatok nyugodtan érvelhetnek majd azzal, hogy: 'Persze, azért nem mi nyertünk, mert nem voltak itt a legjobbjaink!'.

Mindenekelőtt azt gondolom, hogy csonka csapat nem létezik, hiszen ilyen alapon a sérülés miatt egyik-másik játékos nélkül kiálló csapat is csonka, de erre komoly csapatok nem szoktak

hivatkozni. Másrészt nem hiszem, hogy egy kollégista ne tudna részt venni a meccseken, ha akarna. Olyanokkal persze régebben is lehetett találkozni, akik erre-arra hivatkozással nem jöttek el a hétköznapi meccsekre se. Azt gondolom, hogy ilyenkor pl. kiderül, hogy kinek mennyire fontos az osztályközössége (persze nem azokat akarom megbántani, akik nyomós okkal nem tudtak itt lenni).

A zsörtölődők egy másik tábora azt hangoztatja, hogy egyszerűen élmény-jellegét vesztheti el a házibajnokság, mert annak megvolt a maga hangulata, ahogy az osztálycsapat együtt várt a délutáni meccsre, minden mérkőzésre külön taktikát dolgozott ki, sőt néha az a tudat segített végiggűríteni egy-egy húzós napot, hogy délután osztálymeccs lesz. Mi a véleménye erről?

A délutáni meccseknek sokszor valóban nagyon jó hangulata volt, hiszen sokan szurkoltak a csapatuknak az osztályból, és biztosan van, akit ez éltetett (vagy esetleg vont a figyelmét) délelőtt. Persze volt olyan is, hogy még a csapat se jött össze játszani. Az egy hétvégén lebonyolított forduló nem ad több hetes élményt, ezt kár lenne tagadni, de azt hiszem, ilyenkor is el lehet jönni szurkolni az osztálytársaknak. Örömmel láttam, hogy volt is szép számú szurkolója bizonyos osztálycsapatoknak a foci bajnokság őszi hétvégéjén, sőt annak is örültem, hogy a csapatokban olyanok is játszottak, akiket a hétköznapi meccseken a korábbi években nem nagyon láttam. Mindenesetre jövőre újra átgondoljuk az idei év tapasztalata alapján, hogy hogyan javítsunk tovább a rendszeren.

Borbás Bálint 12.A

Mi a véleményed a házibajnokság lebonyolítási rendjének megváltozásáról, hogyan érint ez téged?

FUDALA MÁRK (12.B)

Szerintem az új rendszer több szempontból is rosszabb, mint a régi, különösen a kollégisták számára. Több kollégistát is ismerek, akik különböző elfoglaltságaik miatt nem tudtak részt venni a házibajnokság őszi fordulóján. Én sem értem rá a hét végén, így csak egy meccsen tudtam játszani. Számomra sokkal kedvezőbb volt a bajnokság régi rendje, ennek ellenére persze alig várom a tavaszi fordulót.

KISS ÁGOSTON (9.A)

Sokkal jobb lenne, ha hétköznapi lennének a házibajnokság meccsei. Egyrészt azért, mert többen tudnának részt venni rajta és a hangulat is jobb lenne. Másrészt, több helyet foglalna el a sport az iskola életében. Tavalyról igen szép emlékeim vannak. Emlékszem, milyen jó volt megnézni délutánonként egy-egy meccset, de még annál is jobb volt oly sok ember előtt játszani.

NAGY ZALÁN (12.A)

Nekem tetszett az őszi forduló ilyen típusú lebonyolítása. A 8:20-as kezdés sem volt korai, és a meccsekre sem kellett sokat várni, ráadásul a fél napom még szabadon is maradt. Teljesen ki vagyok békülve ezzel a rendszerrel.

SZRENKA TAMÁS (11.B)

Nekem ez a rendszer sokkal jobban tetszik, mint a régi. Így sokkal könnyebb megszervezni a csapatot, összeszedni az embereket. Sokkal jobb egyszerre több meccset játszani, nem pedig mindig külön-külön egyet. Az előző évekhez képest most volt a csapatunk a legösszeszedettebb.

A FOCI HÁZIBAJNOKSÁG ŐSZI ÁLLÁSA

A-CSOPORT EREDMÉNYEI: 9A-9B: 2-0, 7A-8A: 1-2, 9A-7A: 7-1, 8A-9B: 4-1, 9A-8A: 4-0, 7A-9B: 1-4. **A-CSOPORT ÁLLÁSA:** 1. 9A: 9pt (13:1); 2. 8A: 6pt (6:6); 3. 9B: 3pt (5:7); 4. 7A: 0pt (3:13). **B-CSOPORT EREDMÉNYEI:** 10A-10B: 3-2, 11A-11B: 0-3, 11B-10A: 3-2, 11A-10B: 3-2, 10B-11B: 2-2, 10A-11A: 0-1. **B-CSOPORT ÁLLÁSA:** 1. 11B: 7pt (8:4); 2. 11A: 6pt (4:5); 3. 10A: 3pt (5:6); 4. 10B: 1pt (6:8). **C-CSOPORT EREDMÉNYEI:** 12A-13.: 1-0, TAN-12B: 1-2, 12B-13.: 3-0, TAN-12A: 0-0, 12A-12B: 2-5, TAN-13.: 4-2. **C-CSOPORT ÁLLÁSA:** 1. 12B: 9pt (10:3); 2. TAN: 4pt (5:4); 3. 12A: 4pt (3:5); 4. 13.: 0pt (2:8). **A GÓLLÖVŐLISTA ÉLCSOPORTJA:** 4 gólos: Kiss László (11B); 3 gólos: Mucci Gáspár (9B), Cseke András Sándor (10A), Dékány Zoltán (TAN), Maróti Balázs (11A), Csikota Péter (9A), Simon Benke (12B), Simon Bálint (9A), Jenei Áron Dávid (8A).

1956 humora

- Minek a rövidítése az MSZMP?
- Megint Szarban Maradtunk, Pajtás!

Iskolacsúcs súlylökésben

– meg egy kis dagonyázás –

Csongrád Megyei Atlétikai Csapatbajnokság, 2006. szeptember 20., Tiszaparti Stadion, (IV.-V-VI. k.cs.):

A megyei diákolimpia atlétikai csapatbajnokságát a szokásos helyszínen, az Etelka sori pályán bonyolították le. Az elmúlt napok eszései a salakos futópályát alaposan feláztatták – a belső részeken bokáig ért a víz – így a 4x1500 m-es váltóknak nem csak egymással, hanem a cuppanós sárral is küszködniük kellett. Tudvalevő, hogy a mostoha körülmények a piarista diákokot inkább ösztönzik, mint hátráltatják, így váltócsapatunk mondhatni magabiztos fölényvel utasította maga mögé a mezőnyt. A svédváltót, melyben szintén jó esélyekkel indulunk volna, sajnos nem rendezték meg. Szép eredményeket értünk el az ügyességi számokban is. Távologrúink a Széchenyi mögött a második helyen végeztek, de eredményük – tekintettel a csapat fiatalos korösszetételére – igen figyelemreméltó. Súlylökő csapatunk – annak ellenére, hogy felülmúlta tavalyi teljesítményét – sajnos nem tudta megvédeni bajnoki címét. Örülhetünk viszont annak, hogy Simon Bence és Komáromi Endre is túlszárnyalta az idén tavasszal felállított iskolacsúcsot (Simon B. 10,00 m). Az egyéni teljesít-

mények közül még Angelo Balázsé, Bajnóczi Bálinté és Kaszap Tamásé emelkedik ki, de a többiek is dicséretet érdemelnek.

Részletes eredmények (a csapatok teljesítményét az ügyességi számokban a 4 legjobb eredmény átlaga adja):

V-VI. KORCSOPORT:

4X1500 M: I. hely.

Eredmény: 20 p 15,2 mp

ANGELO Balázs (12.B)

KASZAP Ármin (11.A)

KASZAP Tamás (11.A)

KÖRÖSHEGYI Béla (10.B)

TÁVOLUGRÁS: II. hely.

Eredmény: 543 cm

KASZAP Tamás (11.A) 565 CM

CSIKOTA Péter (9.A) 544 CM

KÖRÖSHEGYI Béla (10.B) 537 CM

DÁVID Ferenc (12.A) 526 CM

KISS Ágoston (9.A) 471 CM

MAGASUGRÁS: III. hely.

Eredmény: 155 cm

BAJNÓCZI Bálint (8.A) 165 CM

GONDA Áron (11. A) 155 CM

DÁVID Ferenc (12.A) 150 CM

CSEKE András (10.A) 150 CM

KISS Ágoston (9.A) 150 CM

SÚLYLÖKÉS: III. hely.

Eredmény: 10,23 m

SIMON Bence (12.B) 11,62 M

(új csúcs!)

KOMÁROMI Endre (11.B) 11,10 M

KISS László (11.B) 9,11 M

CSÓKÁSI Sándor (11.A) 9,08 M

MOLNÁR Bálint (9.A) 9,06 M

IV. KORCSOPORT:

TÁVOLUGRÁS: V. hely.

Eredmény: 377 cm

HALMAI Szervác (8.A) 407 CM

JENEI Áron (8.A) 404 CM

SERES Imre (8.A) 356 CM

LÉVAI Benedek (7.A) 343 CM

MARÓTI Levente (7.A) 317 CM

KISLABDA: V. hely.

Eredmény: 46,96 m

SERES Imre (8.A) 50,20 M

MARÓTI Levente (7.A) 47,22 M

JENEI Áron (8.A) 46,00 M

BOROVSZKY Norbert (8.A) 44,44 M

LÉVAI Benedek (7.A) 43,78 M

Győri Ferenc

Hajrá SZEP!!

Házi mezei-futóbajnokság

A 7-9. OSZTÁLYOSOK (30 INDULÓ)

Végeredmény: 1. Barzó Pál (7.A), 2. Kiss Ágoston (9.A), 3. Seres Imre (8.A)...

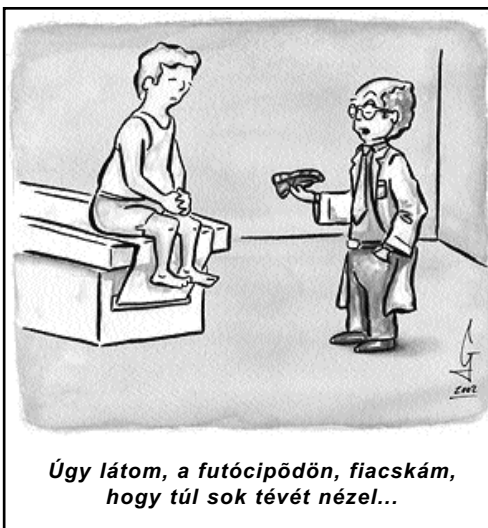
A csapatverseny végeredménye: 1. 9A, 2. 7A, 3. 8A, 4. 9B.

A 10-12. OSZTÁLYOSOK (30 INDULÓ)

Végeredménye: 1. Angelo Balázs (12.B), 2. Kaszap Tamás (11.A), 3. Fudala Márk (12.B)...

A csapatverseny végeredménye: 1. 11A, 2. 12B, 3. 10B, 4. 11B, 5. 10A, 6. 12A.

Borbás Bálint 12.A

Úgy látom, a futócipődön, fiacskám, hogy túl sok tévét nézel...

1956 humora

Kohn bácsi nyugati útlevelet kap 1956 után, és amikor hazatér, ismerősei kíváncsian kérdezzétek:

- Milyen az a haldokló kapitalizmus?

Mire Kohn bácsi ezt feleli: - Hát szép halál, nem mondom, szép halál!

Köpések aranyból

– A török igazságszolgáltatás alapját a Tóra adta...

– Kinek a nevéhez köthetjük az első, működőképes gőzhajót? (Robert Fulton)

- John Smith...
- James Talleyrand...
- Syd Barrett...

– Beszélj, fiam, a Hódoltság közigazgatásáról!

– Mi az a közigazgatás...?

– Ki volt a magyar seregek fővezére a mohácsi csatában?

– Hunyadi János...

– Mit jelent az, fiam, hogy carpe diem?

– Azt jelenti, hogy amíg fiatal vagy, használd ki a napot tartalmasan: légy szerelmes!

– Ez milyen eset?

– Hím...

Az epikureizmus a kert végében tanítja az etikáját...

– Berzsenyi nem úgy vonult el a közéletől, mint egy mormota... ööö... remeté akartam mondani...

– Mit tudsz Kandó Kálmánról?

– A Ganz gyár mérnöke volt; az ő nevéhez fűződik a háromsávós villamos föltalálása...

– Nelson admirális szétlőtte az egész angol flottát...

– Mi az a kartács, fiam?

– Rengeteg apró lövedéket a csűrhébe eresztenek...

– Szerinted ez hányas felelet, fiacskám?

– Szerintem 3, mert több, fontos információt is kihagytam...

A tanár a Monarchia egyik fontos ipartörténei találmányára, Mechwart András kéregöntésű hengerekére kérdez rá, mire a válasz:

– Magyarországon a malomipar föllendülése a Wekerle-féle malomkövekhez volt köthető...

Papp Attila gyűjtése

Romlásnak indult zsír jelszöve	Aruba bocsátja	A sajtgyártás mellékterméke	Szük Haver	Einsteinium	Színházi erkély A természetes szám jele	
Az 1956-os tüntetők egyik jelmondata (1. rész)						
Körütekintő					2/3 rög	
Rögzítő elem					Dala	
				Ossze-vissza néz		
Kenyér kemény része	Szervél adományozó személy nek A jelmondat 2. része					
		Néma jós!		A középén metél!		
		Csukott		Kis patak		
eszélyezetlen				Disz		Ejel-nappali (... stop)
				Bíróági procedúra		
Joule			rínál helység névváltozata (PRENY)			
Befogta	Páros metél!		Növény része			
				Vandádium	Nula	
						

A rejtvényt Márton Imre készítette.

Ebben a hónapban az 1956-os forradalom egyik jelmondatát rejtettük el. A megfejtéseket 2006. november 10-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládába, vagy elküldeni e-mail címünkre: piarfutar@szepi.hu. Előző havi rejtvényünk megfejtése: A bűn az, hogy nem hisznek énbennem. Könyvjutalmat nyert Makhajda Péter 10.A osztályos tanuló.

Afoci vébés szavazás sikerén felbuzdulva, újabb rögtönzött közvéleménykutatást tartottam, ezúttal a zene témakörében. Együttműködésnek hála, iskolánk 126 diákja nevezte meg 3 legkedveltebb zenei együttesét/előadóját, összesen tehát 378 szavazat alapján állt össze a Top 10.

Ui.: Várjuk (publikus) írásaitokat kedvenc zenei együtteseitekről/előadóitokról!

Borbás Bálint 12.A

Topten

1. **Metallica**
2. **Tankcsapda**
3. **Rammstein**
4. **Nightwish**
5. **DJ. Tiesto**
6. **AC/DC**
7. **Edda**
8. **U2**
9. **Guns 'n' Roses**
10. **Ákos**
11. **System of down**

IMPRESSZUM – PIÁR FUTÁR – KIADJA a Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Számlaszám: 10402805-28012423-00000000
SZERKESZTŐSÉG 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.T: 62/549-090, E-mail: piarfutar@szepi.hu
 Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. Szerkesztőségi ülés minden szerdán 14.30 órától a szerkesztőségben. – **FELELŐS KIADÓ** Szilvássy László SP – **FŐSZERKESZTŐ** Török Tibor – **FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES** Borbás Bálint – **SZERKESZTŐ** Mészáros Ferenc – **MUNKATÁRSOK** Szűcs Péter Pál, Varga Iván – **FOTÓ** Piti Marcell – **KORREKTÚRA** Mészárosné Szabó Tünde, Papp Attila – **NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS** Férc-Szemes Áron – **NYOMÁS** Friss Nyomda Megjelenik havonta, 600 példányban. Kizárólag belső terjesztésre.